

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čerk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina: vsakega meseca Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Rusija in severne države

Švedski zunanji minister Sandler je te dni napravil velik poset v Moskvi. Kakor običajno v naših razburkanih dneh se je temu diplomatskemu potovanju enega vodilnih skandinavskih državnikov posvečalo razmeroma malo pozornosti. Ni čuda, saj je to dogodek, ki se je izvršil tako rekoč na periferiji sodobnega odločilnega evropskega dogajanja. Toda zdi se, da je tako le na prvi in površni pogled, zakaj tudi skandinavsko-baltiško področje se vedno bolj odmika ugodnostim ter prijetnostim zatišne lege ter se čim dalje bolj uvršča v sfero političnega aktivizma.

Pa ne morda iz lastnih nagnjenj. Nasprotno, razpoloženje skandinavskih politikov je slej ko prej miroljubno in njihove težnje so usmerjene k prizadevanju, da si zagotovijo svoje neaktivno zatišje; prav nič si ne želijo, da bi jih tok dogodkov zapletel v kakršnekoli komplikacije z ostalimi deli Evrope. Toda skandinavsko-baltiško področje postaja sprčo napetosti med evropskimi velikimi silami nehoti bolj nemiren in zlasti bolj vznemirljiv predel. Sprčo tega so se diplomatske skrbi teh držav znatno povečale.

Iz tega razpoloženja in občutja izvira novost, da so dandanes diplomatska potovanja skandinavskih državnikov bolj pogosta, kakor so bila še nedavno. Med nje spada tudi pot švedskega zunanjega ministra v Rusijo, a ni še dolgo, ko je bil isti Sandler v zapadnih evropskih državah. Prav tako ni še dolgo, odkar je bil v Moskvi finski zunanji minister in tudi baltiški politiki so že napravili isto pot v nedavnem času.

Velika Britanija si prizadeva, da si zagotovi skandinavske surovine in pridelke, potrebne za njeno gospodarstvo, zlasti pa za njeno oboroževanje, torej predvsem skandinavske rudne zaloge ter živila. Enako je usmerjeno prizadevanje Nemčije, ki bi potrebovala istih zalog za svoje gospodarstvo, v rednih in še bolj v izrednih prilikah. Toda nemško prizadevanje je rodilo doslej manjše uspehe od angleškega. Tudi politično je skandinavsko javno mnenje brez primere bližje britanskemu nego nemškemu konceptu. Tudi tu so odločno zoper ideološke fronte, tudi tu so za konstruktivno in v vsakem pogledu demokracijsko politiko. Zato se ni čuditi, da v zadnji dobi čim dalje bolj pogosto čitamo v hitlerjevskim časopisju napade na severnjake, ki jih dolžijo nič manj ko boljše življenje, vsekakor pa protinemške pristranosti. V resnici pa je stvar taka, da Skandinavci zares nimajo simpatij za komunizem. V tem pogledu so nemške obdolžitve povsem brez utemeljitve.

Kljub vsemu temu pa se uveljavlja v baltiskem in prav tako tudi skandinavskem področju močno razpoloženje za čim boljše odnose s sovjetsko Rusijo. Izvira to razpoloženje izključno iz zunanje-političnih interesnih argumentov, ki jih ni malo. Prvič se skandinavske države ne smejo orientirati samo na zapad, da ne bi se tem vzbujale v Rusiji vtis, kakor da se želijo vezati enostransko. To je isti razlog, ki je poprej baltiški antanti brnil, da se ni mogla vezati na poljsko stran, da ne bi tega v Moskvi tolmačili kot protirusko fronto. Iz podobnih razlogov je Finska pred nedavnim poslala svojega zunanjega ministra v Moskvo.

Rusija je dandanes v vojaškem pogledu čim dalje bolj pomembna sila, a za skandinavsko področje prav ta fakt zelo mnogo pomeni. Koristno je, ugotoviti si v spomin, da je pred svetovno vojno med Skandinavci bilo precej strahu radi možnosti, da bi si Rusija hotela prehod na odprto morje izsiliti čez severno Švedsko, odnosno Norveško. Odločitev se je stvar v toliko spremenila, da je stopila vmes še osamosvojena Finska in si je istočasno Rusija zgradila pristanišče na daljnem severu, v Murmansk, ki je udeleženo še na toplih ugodnostih severnega Atlantskega oceana. Ali na novo se postavlja problem v najnovjši dobi. Sovjetska energija se je usmerila tudi tu v radikalne solucije. Izdelan je načrt, da se ob Murmansk osnuje vojno pristanišče, pa da se sprito tega vodilna pomorska postojanka uredi tamkaj. Je sicer res, da je to daleč na severu, toda neprecenljiva zamena za to je dejstvo, da leži Murmansk ob širokem oceanu, pa da je odondol prosta pot, ki je ne motijo postojanke drugih pomorskih sil. To je za Skandinavce vsekakor važna novost, saj more na tej osnovi kar čez noč zrasti pomen norveške severne obale ter otokov pred njo; v slučaju oboroženih konfliktov bi mogle ruske pomorske sile vznemirjati morje daleč dol ob Skandinaviji proti jugu.

Pri tem preostane še projekt, da se obnovi rusko baltiško vojno brodogradnjo, kar pomeni sprčo ogromnega nemškega in skromnejšega, ali vendar projektiranega poljskega oboroževanja na morju novo dejstvo, ki bo krepko pripomoglo k vznemirjenju baltiških in skandinavskih držav, ne na zadnjem mestu tudi Švedske. Za nje vse zraste s tem nov razlog za potrebo, da ostanejo z Rusijo

USPEŠNO ANGLEŠKO POSREDOVANJE MED VELESILAMI

Na včerajšnji seji londonskega odbora so vse države načelno pristale na angleški kompromisni predlog, Francija pa je obenem najavila pridržke glede priznanja vojskujočih se strank

London, 16. julija. g. Seja odbora za nevmešavanje, ki se je pričela ob 11 dopoldne, je bila odgodena na predlog francoskega poslanika Corbina na 16. uro. Francoski poslanik je izjavil, da še ni dobil nobenih navodil svoje vlade glede stališča o angleških reorganizacijskih predlogih v vprašanju nevmešavanja. Medtem je 12 držav, med njimi Nemčija, Italija, skandinavske države in Češkoslovaška, priznalo angleški predlog kot temelj za razpravo. Zastopnika Nemčije in Italije sta izjavila, da si pridržujeta pravico predlagati gotove izpembe k angleškemu predlogu.

Na splošno se lahko reče, da je na dopoldanski in popoldanski seji odbora za nevmešavanje angleški kompromisni predlog dobil načelni pristanek vseh delegacij, čeprav so bili izraženi gotovi pridržki. Končno je bilo sklenjeno predložiti angleške predloge predsedstvu odbora za nevmešavanje, ki se bo z njimi bavilo v torek. Lord Plymouth je pozval člane odbora, naj proučijo predloge Anglije s stališča ohranitve miru in naj se v tem interesu tudi ne strahajo morebitnih individualnih žrtv. Debatna ni pokazala nobenega načelnega ugovora proti angleškemu načrtu.

Države Male antante in Balkanske zveze so po grškem poslaniku podale skupno izjavo, v kateri se zahvaljujejo angleški vladi za njena prizadevanja in sprejemajo angleški načrt kot podlago za nadaljnje razprave.

Italijanski poslanik Grandi je nato angleške predloge sprejel kot temelj nadalj-

nje debate ter je predlagal, naj se najprej predlože ožjemu odboru v proučitev. Isto stališče je zavzel nemški poslanik Ribbentrop. Francoski poslanik Corbin je najdal gotove izpembe predloge svoje vlade, zlasti glede vprašanja priznanja pravic vojskujočih se strank. Predvsem je po njegovem potrebno postaviti v ospredje tudi odločitev tujih prostovoljcev iz Španije.

Ruski poslanik Majski je protestiral proti temu, da se valencijska vlada postavlja v isto vrsto z uporniki. Končno je vendarle sprejel angleški načrt kot izhodišče za končnovaljavno ureditev.

Odbor za nevmešavanje je končal razpravo ob 17.

Francosko mnenje o angleških predlogih

Pariz, 16. julija. AA. Pariški listi mnogo komentirajo angleški predlog. »Petit Parisien« piše: Morali bi samo obžalovati, če ne bi pravilni in spretno izdelani kompromis Edenov naletel na podporo vseh zainteresiranih držav. Velika Britanija je prevzela velik del naloge, da reši politiko nevmešavanja, in upa, da bodo tudi drugi podprli njeno delo.

»Journal« piše, da vsebuje angleški načrt nekatera protislovja. Če bodo izvajali nekateri dele tega načrta, bo to navadno poseganje v španske razmere. Tudi nova kontrola ima na sebi čisto intervencionistični značaj, kar pa ravno hoče preprečiti politika nevmešavanja.

S španskih bojišč

Boji se nadaljujejo na vseh frontah, vendar brez odločilnih uspehov za eno ali drugo stran

Madrid, 16. julija. Havas. Republikaška letalska letala so večer popoldne sestrelila šest uporniških letal tipa »Heinkel«. Na republikanski strani je bilo sestreljeno samo eno letalo, pilot pa se je rešil s padalom.

Preteklo noč so uporniki intenzivno do 3. zjutraj bombardirali postojanke okoli Villa Franca del Castillo. Bitka se je zjutraj še nadaljevala. Na aragonski fronti so republikanske čete zapustile postojanke, ki so jih zavzele 15. julija.

St. Jean de Luz, 16. julija. DNB. Svoje poročilo iz Valencije pravi, da so nacionalisti ves čas vztrajno s topovi obdelovali vladne postojanke na osrednji fronti. Bitka se je zavlekla pozno v noč. Tudi na aragonski fronti je bil sovražni pritisk zelo močan. Na leonski fronti so republikanci zavzeli dve postojanki. Čez dan so sestrelili štiri uporniška letala. Pred luko Santandra so se pojavile križarke »Almirante Cervera« in vojni ladji »Jupiter« in »Galeria«. Križarka je prislila neki angleški parnik, da se je moral umakniti iz španskih vod.

Iz nacionalističnega tabora

Salamanca, 16. julija. DNB. Svoje uradno poročilo pravi, da so nacionalisti odbili na leonski fronti napad republikanskih

čet. Nacionalisti so prepodili sovražnika z njegovih postojank na prelazu Somiedo. Na aragonski fronti smo pokopali trupla 500 milničnikov, ki jih je sovražnik pustil predvsem pri Arbarasnu. Na madridski fronti je bil odprti napad na Questa de Reina. Tudi v estramadurskem odesku so bili republikanci odbiti. Na raznih bojiščih so večer sestrelili šest sovražnih letal.

Boji v Asturiji

Leon, 16. julija. Havas. Večeraj so asturske čete izvedle nov napad na nacionalne postojanke pri Prensagadi ki obvladujejo vladne črte jugozapadno od Ovieda ter onemogočajo republikanskemu poveljstvu, operacije večjega obsega, ki bi omogočile popolno obkoljenje asturske prestolnice. Večeraj zjutraj so vladne čete, ki so v tem odesku zbrale več baterij, pričele močno obstreljevati nacionalistične järke iz vrh Prensagade, ki le prava trdnjava in ki jo je skoraj nemogoče zavzeti. Ob 8. zjutraj so milničniki skušali v manjših oddelkih po planu, ki vodi do vrha, podreti do trdnjave, bili pa so kmalu ustavljeni. Milničniki so naleteli na hud odpor in so morali končno zapustiti Prensagado, ki so bili posejani s trupli republikanskih vojakov.

Reden letalski promet med Evropo in Ameriko

London, 16. julija. o. Veliki ameriški hidroplan »Clipper 3« je snot ob 19.15 odletel iz Foynesa na Irskem v Novo Fundlandijo, da se vrne v Ameriko, odkoder je odletel 5. julija. Istočasno je angleški hidroplan »Caledonia« odletel iz Nove Fundlandije na Irsko. Naknadne vesti javljajo, da je ameriško letalo »Clipper« prispelo davi ob 10.49 po evropskem času v Ameriko in pristalo v luki Botwood. Za polt preko Atlantika je potrebovalo 16 ur 24 minut, nekoliko dalje, kakor so pričakovali: ker se je moralo med potjo boriti z velikim neurjem. Angleško letalo »Caledonia« je prišlo na Irsko je potetovalo samo 12 ur in 7 minut ter je došlo 8 minut prej, kakor so napovedovali. Davi ob 3.41 sta se oba hidroplana srečala nad Atlantskim oceanom 1155 milj daleč od irske obale. Izmenjala sta pozdrave in nadaljevala pot v nasprotnih smereh. Piloti izjavljajo, da so storoji odlično funkcionirali in da ni bilo nobenih nevarnosti. 8. tem je bil končan prvi poizkus potovanja preko severnega Atlantika tja in nazaj in sedaj bo skoro odprt reden letalski promet za potnike, pošto in blago med Ameriko in Evropo.

Rim, 16. julija. AA. Vesti, ki so jih razširili v nekaterih krogih, da bo meseca ok-

v dobrih odnosih, pred vsem pa preprečijo vse, kar bi moglo v Moskvi vzbujati vtis kakorkoli aktivne protisovjetske orientacije.

Iz takega razpoloženja je nastalo tudi Sandlerjevo potovanje v Moskvo, isti nagibi so bili odločilni zanj, zato moramo pričakovati, da so rezultati, ne morda senzacionalna novost, pač na postavljenim smotornost primerni. V Sandlerjevem potovanju moremo obenem videti zelo značilna znamenja spreminjene politične situacije v celotni severni Evropi.

lobra maršal Italo Balbo otvoril letalsko progo med Italijo in Južno Ameriko, so prenašene, kakor pravijo v uradnih krogih, ki poudarjajo, da je treba tako podjetje podvig najprej primerno organizirati.

Iskanje Earhardtove opuščeno

Honolulu, 16. julija. AA. Ker je 60 vodnih letal ameriške vojne mornarice preiskalo nad 200.000 kvadratnih milj prostora v oceanu, kjer je 2. julija izginila znana letalka Earhardtova in ker so za letalo po brezuspešnem iskanju vrnila na matično ladjo, izjavljajo v merodajnih mornariških krogih, da je sedaj vsako iskanje odveč in da bodo vsako podobno prizadevanje v bodoče ustavili.

San Francisco, 16. julija. AA. Večeraj je 42 letal z »Lexingtona« zaman iskalo letalo mrs. Earhardtove. Bati se je, da bo Lexington moral jutri ustaviti iskanje, ker manjka ladij in letalom kuriva.

Ukinitev kapitulacij tudi v Maroku

London, 16. julija. b. V dobro poučenih krogih potrjujejo, da sta se francoska in angleška vlada že začeli pogajati o ukinitvi kapitulacijskega sistema v francoskem Maroku, v kolikor gre za privilegije britanskim podanikom in oseb, ki so pod angleškim protektoratom. »Times« doznava, da vodi francoska vlada enaka pogajanja tudi z Washingtonom.

Prekop Moskva—Volga izročen prometu

Moskva, 16. julija. AA. Večeraj so slovesno izročili prometu novi velik kanal Moskva—Volga,

»Echo de Paris« objavlja komentar, ki pravi, da bo debata v Londonu verjetno trajala zelo dolgo. Pričakovati je namreč, da bosta kljub vsej kontroli Nemčija in Italija še nadalje pošiljali v angleško prestolnico svoje »tehnične svetovalce« in pogajanja v Londonu se bodo zavlekla, da bi tako Nemčija dobila dovolj časa za svoje načrte. List navaja poročilo »Manchester Guardian«, da je Nemčija prodala 15 ladij generalu Francu, kar je zelo značilno. Ko bodo priznali obema strankama v Španiji iste pravice, tedaj bo potrebno, da objavita obe stranki uradne podatke o stanju svoje vojne mornarice, da bi se preprečile vse nepravilnosti.

»Oeuvre« pravi, da je francoski poslanik v Londonu izjavil, da se bo o enakih pravicah obeh strank v Španiji moglo govoriti šele tedaj, ko bo postavljena uspešna kontrola in ko se bodo prostovoljci umaknili iz Španije. Francija je odločena, da bo zahtevala ta vrstni red, in to je vse, kar ima dodatki k angleškemu kompromisnemu načrtu. List meni, da bosta morda Nemčija in Italija nekatere odstavke tega načrta po svoje tolmačili. Tako bosta najbrže zahtevali, naj se o kompromisnem načrtu govori šele tedaj, ko bodo obema taboroma v Španiji priznali iste pravice. Če bi se to zgodilo, bi pomenilo, da hočeta Nemčija in Italija omogočiti generalu Francu blokado Španije, kar pa bi bilo nasprotno interesom Francije. Francija in Anglija zastopata namreč stališče, da mora biti plovlba po Sredozemskem morju svobodna.

Vojna na Daljnem vzhodu neizogibna?

Japonci zahtevajo zase Čahar in Hopej ter protektorat nad tremi ostalimi pokrajinami severne Kitajske

Peking, 16. julija. o. Večeraj in danes je japonsko vrhovno vojaško poveljstvo na severnem Kitajskem zbralo večja ojačenja iz Mandžurije, ki so prispela z letali, po železnici, z avtomobilom in peš. Nove japonske čete se takoj utrjujejo na raznih postojankah med Tiencinom in Pekingom, kjer se pripravljajo za pohod proti Pekingu.

V Tiencinu se vršijo pogajanja med zastopniki kitajske in japonske vojske, pri katerih pa ni bil doslej dosežen noben uspeh. Japonska zahteva kot odškodnino za dosedanje spopade dve najbogatejši pokrajini severne Kitajske in sicer Čahar ter Hopej; nad ostalimi tremi pokrajinami severne Kitajske pa protektorat. Razumljivo je, da nankiška vlada ne more pristati na te zahteve.

General Čangkajšek je zbral za prvi početek pol milijona dobro opremljenih vojakov, ki se že bližajo pasu okoli Pekinga. Ker se priprave za pričetek nove azijske vojne izvršujejo v so naglico, pričakujejo, da bi mogla izbruhniti že v par dneh. To je mnenje tujih vojnih opazovalcev na Daljnem vzhodu, ki trdijo, da si je japonsko vojaško vodstvo postavilo za nalogo, da porazi najprej 29. kitajsko armijo, nato pa osvoji mesto Peking.

London, 16. julija. b. V tukajšnjih političnih krogih zasledujejo nazvle aktualnosti španskega vprašanja tudi nove zapletitve na Daljnem Vzhodu z velikim zanimanjem. Zahteve Japoncev glede severnih kitajskih pokrajin Čahar, Hopej, Šansi, Santung in Sujan ne presenečajo dobrih poznavalcev strateškega položaja, v katerem se nahajajo sedaj Japonci. Ako bi si z izrazo sedanjih homatij zagotovili svoj vpliv vsaj še v Čaharju in Hopeju, potem bi si v primeru morebitnega konflikta z Rusijo, ki je slej ko prej sestavni del vseh računov japonskih vojaških krogov, dobro zavarovali Mandžurijo pred morebitnimi poizkusi kitajskih čet, da bi jo spet iztrgale Japoncem iz rok.

Dasi računajo v japonskih krogih z velikimi ovirami pri zasledovanju tega cilja, so se vendar prav sedaj odločili za operacije večjega obsega, kar smatrajo sedanj čas zelo ugoden iz več razlogov, in sicer:

1) Zaradi ugodne klime v poletnih mesecih, ki dopušča premikanje čet v večjem stilu; 2) ker smatrajo, da je moč reče armade po smrti Tuhačevskega oslabiljena; 3) ker so velešile zaposlene s španskim problemom in bi ne utegnile intervenirati ali bi kvečjemu intervenirale prepozno, ko bi Japonska že izvedla kako novo dovršeno dejstvo.

Nov spopad

Tokio, 16. julija. AA. V zunanjem ministru izjavljajo, da je položaj še vedno zelo resen. Med japonskimi in kitajskimi četami je prišlo do novega spopada in so Japonci pri tej priliki izgubili enega vojaka.

Pogajanja v Tiencinu

Tokio, 16. julija. AA. Japonsko zunanje ministstvo je objavilo, da se v Tiencinu nadaljuje pogajanja med zastopniki kitajskih in japonskih vojaških oblasti.

Tiencin, 16. julija. g. Pogajanja med oblastmi severne Kitajske in japonskimi vojaškimi oblastmi so se brez prekinitve nadaljevala vso noč. Kakor se je davi zvedelo od uradne kitajske strani, so pri teh pogajanjih sklenili začasn dogovor, da za-

»Populaire« omenja izjavo generala Franca nekemu ameriškem listu, da je Blum delal vse po navodilih Moskve in Valencije. List pobija Francove trditve pravi, da so navadna laž in fantazija. Prav tako pobija trditve generala Franca, da hoče Blum, naj Zedinjene države posežejo v španske zadeve in predlagajo premirje, ker bi samo na ta način rešili svoje prijatelje v Valenciji.

Upanje v uspeh in preveliko

London, 16. julija. AA. Diplomatski urednik lista »Manchester Guardian« meni o britanskem kompromisnem načrtu, da upanje v uspeh ni preveliko. Nevarnost je, da se bodo velešile uradne izreke za politiko nevmešavanja, skrivaj pa bodo vodile politiko intervencije. Vsekakor je angleški načrt v bistvu tak, da ga intervencionistične države ne morejo sprejeti, vsaj ne iskreno.

Liberalni »News Chronicle« meni, da je angleški kompromisni načrt nedvomno najboljši, kar se jih je moglo ustvariti v sedanjih razmerah, vendar pa pripominja, da so značilni komentarij listov fašističnih držav, ker se v njih vidi, da žele samo priznanja generala Franca.

Kočljivo vprašanje prostovoljcev

London, 16. julija. AA. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je državni podtajnik v zunanjem ministru lord Cramborne izjavil na vprašanje sira Sinclaira, da Anglija ne misli izpremeniti svojih odnosov s Francijo. Zveza med Anglijo in Francijo je važen činitelj miru v Evropi.

O umiku prostovoljcev iz Španije je izjavil, da je vlada za to, da naj se umaknejo postopno. Komisije morajo najprej na obeh straneh ugotoviti točno število tujcev in podatke nato predložiti odboru za nevmešavanje. Nato bi se izdelal načrt za odhod.

Zato je nemogoče točno reči, kdaj bodo odšli prostovoljci iz Španije, pričakovati pa se more, da bodo dotlej Španci sami zase uredili svoje zadeve.

Trije milijoni rezervistov v pripravljenosti

London, 16. julija. b. Japonsko vojno ministru je večer objavilo sklep, da se sprčo resnega položaja na severnem Kitajskem takoj odpeljuje nove čete v okolico Pekinga. Trem milijonom rezervistov pa je bilo istočasno sporočeno, naj bodo v strogi pripravljenosti za primer, da bi bilo treba stopiti v akcijo in stvoriti drugo rezervno črto za obrambo domovine.

Doznava se nadalje, da je kitajska osrednja banka dala prepeljati vso svojo zalogo srebra v vrednosti poldruga milijona funtov in neznane količine zlata v Hongkong, da bi tako te svoje zaloge za primer resnejših zapletiljavej spravila na varno. Nankiška vlada je sklenila, da takoj odpelje primerno pomoč 29. armadnemu zboru pri Pekingu, čim bi se Japonci odločili, da preidejo v napad. Trenutno so Kitajci strateško na boljšem, ker so v bližini Pekinga zbrali večje število svojega vojaštva kakor Japonci. Zato so tu prepričani, da se bodo Kitajci morebitnemu japonskemu napadu z vso odločnostjo postavili po robu.

Rusija ne bo ostala nevtralna

Pariz, 16. julija. o. Tukajšnji ruski poslanik je na vprašanje o zadržanju in namenih Sovjetske unije v primeru kitajsko-japonske vojne izjavil v imenu svoje vlade:

Sovjetska unija odklanja obljubo glede svoje nevtralnosti v primeru te vojne, vendar pa se izjavlja soglasno s posredovalnimi poizkusi Francije, Anglije in Amerike, da bi se spor rešil na miren način.

Sibirska železnica rezervirana za vojaštvo

Riga, 16. julija. o. Moskovski dopisnik tukajšnjih listov poroča, da je bil predvčeršnjim ustavljen železniški promet za inozemske potnike, namenjene iz Moskve v Sibirijo ali iz Vladivostoka v Moskvo. Preko sibirsko železnice je rezervirana za vojaške prevoze. Inozemcem se ne izdajajo več vizumi za potovanja preko Sibirije. Na Daljni vzhod prevažajo večje kontingente vojske iz južne in severne Rusije.

Velike demonstracije v Bagdadu

Bagdad, 16. julija. AA. Danes je 50.000 Arabcev iz vseh slojev demonstriralo v Bagdadu zoper predlog o razdelitvi Palestine. V sprevodih so nosili lepake s protizidovskimi napisi, ki obsojajo angleško politiko. Zidovske trgovine (v Bagdadu je okrog 60.000 Zidov), so že zarana zaprli, ker so se bali napadov.

Novo aretacije v Moskvi

London, 16. julija. o. »Daily Telegraph« poroča iz Moskve, da sta bila tamkaj nepritrakovano aretirana ljudski komisar za narodno vzgojo Bubnov in književnik Pil-njak. Aretacija je izzvala veliko senzacijo. Obema očitajo, da sta neprijatelja države ter računajo, da bosta že v kratkem postavljena pred sodišča.

Živahni seji obeh zbornic

V senatu in skupščini je prišlo do temperamentnih obračunavanj med vladnimi in opozicijskimi poslanci

Beograd, 16. julija. p. Obe zbornice narodnega predstavnstva, senat in narodna skupščina, sta imeli danes dopoldne seji, ki sta bili proti pričakovanju izredno živahni in zanimivi. Čeprav so bile na dnevnem redu manj pomembne zadeve, v obeh zbornicah je bilo na predstavljenih stališčih nekoliko vprašanje in je pri tem prišlo do zelo burnih prizorov.

V senatu se je razvila tudi zanimiva razprava o zakonskem predlogu o prekrških. Odbor ki je imel ta zakon proučiti, je pred dnevi sklenil, naj članji zakon najprej temeljito proučijo; zato je bilo tudi določeno, da bo prihodnja seja odbora sklicana pisмено. Predsednik senata pa je danes zahteval, da odbor do 21. t. m. konča svoje delo in takoj nato predloži svoje poročilo plenumu.

V skupščini so bile vložene tudi tri interpelacije, ki so izzvale veliko pozornost v vseh političnih krogih. Skupščina je danes začela razpravljati o predlogu zakona o go-

spodarskih zadrukah. Razprava se bo še jutri nadaljevala. Konkordat bo prišel na vrsto še le v ponedeljek. Senat je danes dal tudi zadostneje senatorju g. Jovu Banjaninu, ki je bil lani na ložbo Večeslava Vilderja obsojen zaradi besed, ki jih je izrekel v senatu. Imunitetni odbor senata je ugotovil, da je bilo poslovanje sodišča nepravilno in s tem kršena imuniteta senatorja. Dalje je minister pravde zahteval izročitev treh senatorjev sodišču.

Vsa pozornost političnih krogov pa je seveda koncentrirana na razpravo o konkordatu, ki se bo v ponedeljek pričela v narodni skupščini. V zvezi s to razpravo je zbudil veliko senzacijo današnji komunikativni poslanec kluba JRZ, ki je objavil, da sta izključena iz kluba poslanci dr. Vojislav Janjić in Nihon Lazarević, ker sta v nasprotju s sklepom kluba glasovala proti konkordatu. Ta komunikacija se v političnih krogih mnogo komentira.

Seja senata

Beograd, 16. julija. p. Seja senata se je pričela ob 10.45. Predsedoval je dr. Mažuranić, prisotni pa so bili tudi predsednik vlade dr. Stojadinović in ministri dr. Korosec, dr. Spaho, dr. Subotić in dr. Vrbanić. Pred prehodom na dnevni red je predsednik Mažuranić odgovoril na včerajšnje vprašanje senatorja dr. Kramerja glede tiskanja interpelacij v stenografskem zapisniku. Kakor je dr. Kramelj ugotovil na včerajšnji seji, je bila njegova interpelacija v nasprotju s dosedanjim praksom iz zapisnika izpuščena. Predsednik Mažuranić je danes odgovoril da je praksa v tem pogledu zelo različna in se je že doslej enakopostopalo v senatu in skupščini. Misli, da ima on svobodno roko, da odredi tiskanje interpelacij v zapisniku. Dr. Kramelj se s tem odgovorom ni zadovoljil in zahteval, da se postopa po dosedajni praksi, da se interpelacije tiskajo v zapisniku one seje, v kateri so vložene.

Predsednik dr. Mažuranić je nato prečital pismo odbora, ki proučuje predlog zakona o prekrških. Odbor obvešča predsedstvo senata, da je na svoji seji dne 14. t. m. sklenil, da se seja tega odbora z ozirom na važnost in obsežnost materije, ki jo obravnava ta zakonski predlog, odgode za nekaj časa, da morejo člani odbora določbe zakona dobro proučiti. Šele potem bo mogel odbor podati svoje poročilo. Predsednik Mažuranić je k temu pismu pripomnil, da je senat na njegovo pobudo dal odboru rok do 15. julija, da konča svoje delo in predloži poročilo. Namesto tega pa je odbor svoje seje odgodil. Misli, da senat ni vezan na rok, ki si ga je postavil odbor sam. Zato predlaga, naj se stavi odboru nov rok do 21. t. m. da konča svoje delo, svoje poročilo mora predložiti najkasneje do 21. t. m. zvečer.

Dr. Kramer o zakonu o prekrških

Senator dr. Kramer je v kratkem govoru naglasil, da je odbor na svoji seji v prijateljski slogi med vladno večino in opozicijo soglasno sklenil, da se mora rok za proučevanje tega zakonskega predloga primerno podaljšati. Predsednik odbora senator dr. Josip Šilović je priznala kapaciteta za kazensko pravo. V odbor in za predsednika je bil izvoljen od vladne večine, a tudi dr. Šilović je takoj v začetku seje odbora izjavil, da smatra materijo zakonskega predloga za tako važno, da ne bi imel korajžje začeti o tem razpravljati, preden ni vsega predloga podrobno proučil. Izjavil je, da rabi kot strokovnjak za to najmanj osem dni; še več časa pa je

treba dati ostalim članom odbora. V tovariškem razgovoru o dalekosežnosti tega zakonskega predloga sta se večina in opozicija strinjali v tem, da je ta zakon najtežja stvar, ki je bila kdajkoli predložena jugoslovenskemu parlamentu. Zaradi tega je odbor končno skoro soglasno sklenil, da se mora dati članom odbora dovolj časa za temeljito proučitev zakonskih določb, in to na predlog samega predsednika dr. Šilovića, ki ga je izvolila vladna večina. Sklep odbora torej ni bil diktriran iz nikakih strankarskih ali političnih vidikov, nego izključno iz stvarnih razlogov. Ničče ne more zahtevati od senata, da bi se pretvoril v nekaj izvršni organ tega, ker sklene narodna skupščina.

Predsednik dr. Stojadinović: Eno leto je bil zakonski predlog pred narodno skupščino.

Senator Banjanin: Morda pred skupščino, a v senatu komaj pet dni.

Dr. Stojadinović: Dr. Kramer je rekel, da je bil v skupščini ta zakon »proturan«.

To ni res.

Nastalo je živahno prepiranje, končno pa je vladna večina odobrila predsednikov predlog, da se odboru za zakon o prekrških določi rok do najkasneje 21. t. m. zvečer.

Po prečitanih nekaterih prošnji in pritožbi je predsednik senata dr. Mažuranić odgovarjal na neko nujno vprašanje senatorja Banjanina, dr. Kramerja in tovarišev. Pri tem je prišlo do zelo temperamentnih debat med vladno večino in opozicijo.

Senat je nato prešel na dnevni red in je odobril najprvo poročilo odbora za prošnje in pritožbe, nato pa poročilo imunitetnega odbora, ki je odklonil izročitev nekaterih senatorjev sodišču. Sporočeno je bilo dalje, da zahteva minister pravde izročitev treh nadaljnjih senatorjev.

Imunitetni odbor je danes tudi predložil plenumu, senata svoj sklep, na predstavo senatorja Banjanina z dne 17. novembra 1936 v zvezi s procesom na ložbo Večeslava Vilderja. Vilder je tožil senatorja Banjanina zaradi nekega njegovega govora v senatu. Sodišče je izreкло sodbo, ne da bi poprej o tem obavestilo senat ali zahtevalo izročitev senatorja Banjanina. Imunitetni odbor je ugotovil, da je bila s tem na nezakonit način kršena imuniteta senatorja. Senat je soglasno odobril stališče imunitetnega odbora.

Seja je bila s tem zaključena. Prihodnja seja bo jutri dopoldne. Na dnevnem redu so štiri mednarodne konvencije, ki jih je pred par dnevi odobrila narodna skupščina.

Zadružni zakon pred narodno skupščino

Beograd, 16. julija. p. Seja skupščine se je pričela pod predsedstvom g. Čirica ob 10. Po odobritvi zapisnika je predsednik sporočil, da je odbor za proučevanje konkordata končal svoje delo in predložil poročilo. Prav tako je končal svoje delo odbor za proučevanje zakona o gospodarskih zadrukah. To poročilo je prišlo na dnevni red že na današnji seji, razprava o konkordatu pa se bo pričela v skupščini v ponedeljek. Poročilo odbora za konkordat bo medtem razmnoženo in razdeljeno vsem poslancem.

Pred prehodom na dnevni red so bile prečitane tri nujne interpelacije, ki so jih vložili narodni poslanci Paštrović, Djurović, Grdjić in tovariši in ki so zbudile v skupščini veliko pozornost in živahne komentarje. Predsednik skupščine je nato še odgovoril na slično vprašanje posl. Manfreda Paštrovića, dr. Auerja in tovarišev. Tudi pri tem je nastalo živahno prepiranje, končno pa je skupščina prešla na dnevni red in začela razpravo o predlogu zakona o gospodarskih zadrukah.

Ekspoze kmetijskega ministra

Razpravo je po poročilih poročevalca večine in manjšine otvoril s daljšim ekspozejem minister za kmetijstvo dr. Strojcar Stanković. Izjavil je med drugim:

Čeprav naš zadrugarstvo še ni tako razvito, kakor bi bilo želeli, imamo vendarle v naši državi okoli 8.000 zadrug z več ko 30 zvezami. Naše zadrugarstvo razpolaga z več ko dvema in pol milijardi dinarji sredstev; od tega je okoli pol milijarde njegov lastni kapital, za dve milijardi je pa vlog.

V zadružni ideologiji navajajo kot glavno nalogo zadrugarstva ukinitev posredovanja in posredovalnega ali trgovskega zasluga med pridelovalcem in konsumentom in razdelitev tega zasluga med oboje. Teoretični zadrugarstva mislijo, da prihajajo današnja velika nasprotja v gospodarskem in družabnem življenju od posredništva in posredovalnega zasluga, ki je v škodo konsumentov in pridelovalcev ustvaril kapitalizem in njegove ekscese. Zadrugarstvo je torej v gotovi meri naperjeno proti trgovskemu in podjetniškemu zaslugu. Toda tudi trgovci in celo industriji se lahko poslužujejo zadrug. Tako dobiva zadrugarstvo čedalje splošnejši značaj in njegova ostrina postaja vse manj nevarna. Ta univerzalnost zadrugarstva daje povod njegovim ideologom da mu pripisujejo vlogo stvarjanja novega gospodarskega reda, da

napovedujejo ustanovitev nove zadrugne države.

Pred seboj imate zakonski predlog, ki daje zadrugarstvu kar najširšo možnost delovanja in razvoja. Vse kar ni prepovedano z drugimi zakoni, more biti področje gospodarskega delovanja zadrug. Nikomur ni prepovedan vstop v zadrugo in zakon tudi ne določa, v katero zvezo naj vstopi katera zadruga, čeprav mora vsaka biti članica vsaj ene zveze. Zakon določa neko diferenciranje zadrug, a izrecno je samo kreditni zadrugi določeno področje. Kreditna zadruga in kreditna zveza se ne more baviti z blagovnim prometom, to je z nakupom in prodajo razen za svoje lastne potrebe. Zadrugarstvu se s tem zakonskim predlogom zajamči popolna avtonomija. Država ima sicer pravico nadzorstva nad delovanjem zadrug in zadrugh zvez, toda upravna oblast nima nikakega neposrednega vpliva na delovanje zadrugh ustanov. Kjer zasledijo organi oblastve nepravilnosti v delovanju zadrug, bodo to prijavili pristojnemu sodišču. Novost tega zakona je, da se imajo poročila zadrugh revizorjev v celoti prečitati na skupščini, preden se odobri letni sklepni račun in preden se podeli absolutni upravni nadzor nad zadrugh ustanovami.

Zakon uvaža obvezno revizijo zadrug in zvez. Vsaka zadruga mora biti članica zveze, ki ima pravico do revizije, vse revizijske zveze bodo pa članice glavne zadrugh zveze, ki postane vrhovna zadrugh revizijska ustanova.

Medtem ko se revizijska organizacija zadrugh končuje v glavni zadrugh zvezi, se poslovna organizacija končuje v zadrugh banki, katere ustanovitev odreja zakon hkrati s pomembnimi ugodnostmi. Ena izmed teh ugodnosti je brezplačna vožnja zadrughnih preglednikov na železnih in ladjah v državni eksploataciji, najpomembnejša je pa ustanovitev sklada za podpiranje zadrughstva. V ta sklad pri Privilegiranji agrarni banki se bo stekalo po 2% letnega čistega dobička Državne hipotekarne banke in Poštne hranilnice in 10% čistega dobička državne razredne loterije, razen tega se bodo pa zbirali v tem skladu tudi vse globe, ki jih določa ta zakon in vse čisti dobiček Zadrughne banke.

Zakon določa v posebnem poglavju tudi kazni za prekrške svojih določb. Te kazni bodo imele dvojen blagodejen učinek: skrbne bodo za ohranitev reda v zadrughah, kar se bodo pa morale denarne kazni izrekat, pojdejo v že omenjeni sklad za podpiranje zadrughstva.

Naš namen je bil, da ustvarimo kar najboljši zakon, da bo zaradi morebitnih napak

ali neuspehov v zadrugarstvu čim manj krivde na zakonodajci, češ, da ni imela tega ali onega pri sestavi zakona pred očmi.

Šliho se očitki, da je zakonski predlog hotel omejiti svobodo organiziranja in delovanja zadrug. Toda naglasiti moram, da je glavna zadrugh zveza sama zahtevala večjo omejitev svobode organiziranja, ko je zahtevala, da ima biti število zadrug, ki smejo ustanoviti svojo zvezo, čim večje. O zakonu, ki ne krati pravice glede tega, v katero zadrugo naj kdo stopi, in ki ne predpisuje, v katero zvezo in v katerega zadrugh, druga, se pač ne more reči, da bi omejevali svobodo organizacije zadrughstva. Glede omejitve delovanja zadrug pa pač ni moči reči, da bi bila to kakšna novost. Takšne omejitve so lahko tudi v drugih smereh in so o tem dovoljena razna mnenja. Glede ločitve kreditnih zadrug od drugih vrst zadrug je zakonski načrt odredil popolno ločitev obojih zadrug (proizvajalnih, konsumnih in drugih), da se prepreči bolj ali manj riskantne kupčije in izgube, ki bi se utegnile pripetiti, če bi se kreditni posli mešali z drugimi.

Minister je končno prošil poslance, naj sprejmejo predloženi zakon v obliki, v kateri ga je odobril tozadevni skupščinski odbor, ki je vse zakonske določbe temeljito obravnaval.

V debati so nato govorili narodni poslanci Aleksa Dačić, Časlav Nikitović, Mita Dimitrijević, inž. Stanko Lenarčič, Milenko Milutinović in dr. Veble, nakar je bila seja zaključena in se bo razprava nadaljevala jutri.

Dr. Voja Janjić izključen iz kluba JRZ

Beograd, 16. julija. AA. Na današnji seji klubskega odbora narodnih poslancev JRZ so razpravljali o kršitvi klubske discipline s strani dr. Vojislava Janjića in Nikole Lazarevića, ki sta v nasprotju s klubovim sklepom glasovala zoper predlagani zakonski načrt o konkordatu med razpravo o tem zakonu v odboru.

Klubiški odbor je soglasno sprejel sklep, naj se omenjena narodna poslanc izključita iz članstva klubovih narodnih poslancev JRZ. Ta sklep bodo predložili na prvi plenarni seji v soglasno potrditev.

Razen tega je klubiški odbor razpravljajal o predstavi narodnega poslanca Todorja Tonača, ki mu je nižji episkop odvzel nekatere cerkvene pravice zaradi govora, ki ga je imel na seji kluba narodnih poslancev JRZ. Ker so o tem govorili tako na seji kluba kakor tudi v plenumu narodne skupščine in ker je brez dvoma ugotovljeno, da poslanec Tonić s svojim govorom ni nameraval žaliti cerkvenih ali narodnih svetinj, oboja klubiški odbor ravnanje nižkega episkopa, ki spravlja pravoslavno cerkev na področje političnih sporov.

Beleške

Obzoraške intrige

Zagrebski »Obzor« je tako zelo pod vplivom framaonov, kakor menda noben drug list v državi. To seveda ne moti ne njega, ne ljubljanskega »Slovenca«, da ne bi imela prav prijateljskih medsebojnih stikov. »Obzora« pa tudi ne moti, da ne bi v dolgovestnem uvodniku hudo lopnil po JNS, ker je klub strankinih poslancev sklenil glasovati proti odobritvi konkordata. Določa v skladu z njegovo moralo, vredno one naših slovenčevcev, je seveda, da pri tem na vso moč zavija in intrigira. Čeprav so mu dobro znani razlogi, ki so dovedli klub JNS do njegovega sklepa, skuša temu sklepu podtakniti čisto druge, neresnične motive. Povzpel se je celo do bedaste trditve, da je JNS proti ratifikaciji konkordata zaradi tega, ker je rimsko katoliška vera, vera večine Hrvatov in večine Slovencev. In še tole je napisal: »Dokler niso bili normalizirani odnosi katoliške cerkve v naši državi, je JNS lahko delala cerkvenim organizacijam in ustanovam mnoge nepravilne, in posebej še rimsko-katoliške cerkve škodovala v finančnem pogledu.«

»Obzorove« intrige so tako neumne in prozorne, da jih pač ni treba zavračati.

Dekan škrebac o dr. Mačku

Zagrebski »Obzor« poroča iz Ljubljane, da je znan kranjski dekan Matija Škrebac napisal neke članke o dr. Mačku in da je v tem članku med drugim rekel: »Dr. Maček morda ni diplomat izrednih sposobnosti, gotovo pa je politik izrednega formata, tako da je za vodstvo hrvatske politike poslan kakor od božje Previdnosti. Ako bi bil Stjepan Radić še živ, bi hrvatska politika najbrž doživela polom, kajti Radić je bil pač sijajen ljudski tribun, a ni bil politik. Nasprotno pa zna dr. Maček držati linijo v hrvatski politiki in zna zlasti kmete držati v isti fronti.«

Kakor je videti, ima slovita politika dvoh želez v ognju še vedno gorčo pristaše.

Zahteve

hrvatskega učiteljstva

Istočasno kakor slovenska je imela tudi hrvatska banovinska sekcija Jugoslovenskega učiteljskega združenja svojo glavno skupščino, ki je bila letos v Zagrebu. V referatih in resolucijah so bile obelodane razne zahteve, ki se nanašajo deloma na splošne učiteljske in šolske interese, deloma na posebne razmere v savski banovini. Med prvimi so zahteve po ukinjenju sprejemnega izpita za srednje šole, po takojšnjem izplačilu penzije ob upokojitvi, po odpravi delnega celibata, po odpravi državnega monopola šolskih knjig itd. Nadaljnje zahteve se nanašajo na otvoritev učiteljskega konvikta v Zagrebu, na ureditev razmer v zadrugi »Ivan Filipović«, v kateri so organizirani nezaposleni učiteljski kandidati, in v zadrugi »Učiteljska samopomoč«, ki naj organizira posmrtninsko in bolezensko zavarovanje učiteljev itd. Končno je bila sprejeta resolucija z zahtevo, naj se pravila JUU spremene v pravcu, da bodo imele banovinske sekcije čim večjo avtonomijo. Na čelu JUU naj bi namesto dosedanjega voljenega odbora stal odbor, sestavljen iz predsednikov vseh banovinskih organizacij.

Črnogorci delijo Bosno

Sarajevski »Jugoslovenski list«, ki vodi v svojih kolumnah dr. Mačku prijazno politiko, je zabeležil že v »Jutru« omenjeni članek podgoriške »Zete«. Dotični članek odločno odklanja znani ustavni predlog zagrebskih intelektualcev, po katerem naj

Mačkovci so nezadovoljni

V svojih včerajšnjih številkih sta oba glavna mačkova dnevnika, »Hrvatski dnevnik« in »Obzor« prinesla uvodnike o diferencah in nasprotjih med davidovičevci in zemljoradniki. Ta nasprotstva se nanašajo na znani zemljoradniški predlog, kako naj bi se srbijanska združena opozicija čim bolj približala stališču dr. Mačka. Na ta predlog pa doslej niso pristali niti bivši demokrati in še manj staroradikali. Za staroradikale se v Zagrebu ne čudijo, nezadovoljni pa so z davidovičevci. »Obzor« toži ob tej priliki, da se »bolj in bolj kažejo posebni strankarski računi treh skupin beograjske združene opozicije. Zopet so strankarski in osebni momenti prevladali nad splošnimi državnimi interesi.«

Malo dalje v svojem dolgem članku pravi »Obzor«: »V zagrebskih političnih krogih je ta razvoj odnosov v beograjski združeni opoziciji naravno izzval zelo neugoden vtis. Splošno se je pričakovalo, da bodo zlasti demokrati pokazali široko pojmovanje današnje situacije in šlo preko strankarskih računov.«

Po mnenju »Obzora« spominja sedanje kolebanje davidovičevskega vodstva na do-

godke v letu 1927, ko je takratna kmetičko-demokratska koalicijska skupaj z zemljoradniški ponudila Davidoviću ustanovitev demokratskega bloka pod Davidovičevim predstvom. Demokratsko vodstvo pa se ni moglo odločiti, da bi sprejelo ponudbo in Davidovič jo je končno odbil. Ako bi tega ne bil storil, bi krenil politični razvoj države v popolnoma drug pravec, kakor pa se je potem zgodilo.

V enakem smislu, čeprav za spoznanje manj obtožujoče, je napisan tudi uvodnik v »Hrvatskem dnevniku«. A tudi ta list pravi, da »bi bilo žalostno, ako bi demokratska stranka iz neprečiščljivih razlogov odklonila sodelovanje pri tako važni stvari. Javnost se ne bi mogla izogniti dojamu, da ta stranka ni dosegla situaciji. Mogla bi celo misliti, da so se demokrati izgubili v teoretiziranju in da nimajo smisla za praktično politiko.«

Oba lista apelirata na Davidovića in njegove prijatelje, naj vendar tudi oni sprejmejo zemljoradniški predlog, na vse skupine srbijanske združene opozicije pa, naj se že končno enkrat sporazumeje k skupnemu nastopu.

Demisija praške vlade

Krizo so izzvala nasprotstva zaradi določitve žitnih cen

Praga, 16. julija. g. Ker nesoglasja v vladni koaliciji zaradi prevzemnih cen za žito niso mogli premostiti, je ministrski predsednik dr. Hodža odšel k predsedniku republike dr. Benešu ter mu je podal ostavko vlade.

Praga, 16. julija. w. V poznih večernih urah se je izvedelo, da je predsednik republike dr. Beneš ostavko vlade dr. Milana Hodže sprejel.

Posvetovanja za sestavo nove vlade se bodo pričela jutri dopoldne. V političnih krogih mislijo, da bo novo vlado ponovno sestavil dr. Milan Hodža, verjetno pa je, da bo prišlo do osebnih sprememb v sestavi vlade, dočim se vladna koalicijska ne bo spremenila.

O vzrokih vladne krize se doznajajo naslednje podrobnosti: Finančni minister dr. Kalfus je podal včeraj ostavko. Za ta korak se je odločil zaradi nasprotij, ki so nastala v boju za določitve žitnih cen med njim na eni ter predsednikom vlade dr. Hodžo in večino kabineta na drugi strani. Poskus sprave med obema taboroma se ni posrečil.

Spor okoli žitnih cen se je vlekel že nekaj časa. Vlada je namreč naprosila žitno družbo, naj določi cene žitu za žetev leta 1937. Ker pa sporazum med producenti in drugimi faktorji (trgovci, mlinarji, konsumenti itd.) ni bil mogoč, je privilegirana žitna družba sporočila vladi, naj ona sama določi cene. Vlada se je znašla pred težko nalogo, kajti na eni strani je hotela priznati primere cene kmetiškemu producentu, na drugi strani pa bi morala preprečiti povišanje cen moka. To bi bilo le na ta način mogoče, da bi poljedelcem doplačala posebne dodatke na ceni iz državnega proračuna.

bi med drugim črna gora pripadla bodoči srbiski pokrajini. Članek se zavzema za samostojno pokrajino črno goro, ki pa naj bi dobila še vso Hercegovino, južno Dalmacijo in del Bosne. »Jugoslovenski list« opozarja tudi na lokalni patriotizem bosanskih Hrvatov, ki nočejo več nazaj pod Sarajevo, temveč hočejo ohraniti svojo sedanjo pokrajino, vrbasko banovino.

Vsemu temu pristavlja »Jugoslovenski list«: »Zdi se nam, da vsi ti »projekctant« iz Zagreba, Beograda in Cetinja delajo račune brez krmarnja, namreč brez prebivalstva Bosne in Hercegovine.«

Borba za vrbasko banovino

Vrbaska banovina je menda med vsemi našimi banovinami najbolj osrečena po številu strank, ki se potegujejo za naklonjenost njenega prebivalstva. V tej pokrajini živijo močno pomešani Srbi, Hrvati in muslimani, pa se zato skušajo v njej udeležiti tudi vse srbiske, hrvatske in muslimanske politične skupine. Zato je malo kje toliko političnih sestankov in shodov, kakor ravno v tej banovini.

Poročali smo že o svoječasnih turnejah voditeljev JNS po vseh predelih vrbasko banovine. Da bi paralizirale vpliv teh sestankov, so se vrgle z vso silo na agitacijo tudi druge skupine. Tudi prihodnjo nedeljo bo cela vrsta zborovanj in sestankov. Zemljoradniško krilo združene opozicije je sklicalo shode v Rimnik, Vrbljane in še nekatere vasi. Na prvih dveh shodih bosta govorila znana zemljoradniška pravkar dr. Gavrilović in dr. Čubrilović. Ker sta oba močno angažirana pri najnovejši zemljoradniški akciji za zbližanje z dr. Mačkom, so v političnih krogih zelo radovedni na njune govore.

Dva shoda sklicuje tudi JRZ, hrvatski radičevci pa bodo imeli v nedeljni sestanke po vseh krajih, kjer prebivajo, ker bodo obhajali rojstni dan dr. Mačka.

Sreska skupščina JNS za logaški srez

Letna glavna skupščina sreske organizacije JNS za srez Logatec bo v nedeljo, 18. t. m. v restavraciji Domicelj na Raketu.

Zapustila nas je za vedno naša preljubljena soproga in mamica, gospa

ALMA REMS

SOPEGA LEKARNAJA

ki je umrla danes na kliniki v Zagrebu. Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo popoldne v Mariboru. Priporočamo jo vsem v blag spomin!

MARIBOR, 16. julija 1937.

FRANC REMS, soprog; MARKO in MAJDA, otroka; ter ostalo sorodstvo.

Patriarhova bolezen

Beograd, 16. julija. p. Patriarh Varnava se je danes počutil relativno dobro. Če se upošteva velika onemoglost in izmučenost zaradi dolgotrajne bolezni, je sedanje stanje zadovoljivo. Od včeraj ni bilo nikakih sprememb v bolezni. Zdravniki polagajo sedaj največjo pozornost na prehrano. Iz splošnega stanja bolnika sklepajo, da se bo bolezen obrnila na bolje.

Premestitev in vpokojitev bana

Beograd, 16. julija. AA. Dosedanji ban moravske banovine Marko Novaković je postavljen s kraljevim ukazom za bana vrbarske banovine.

Beograd, 16. julija. AA. Dosedanji ban vrbarske banovine Svetislav Panoć je s kraljevim ukazom postavljen za kraljevskega senatorja. Panoć je na lastno prošnjo vpokojen.

Iz državne službe

Beograd, 16. julija. p. V višjo skupino je napredoval pisarniški ravatelj upravnega sodišča v Celju Albin Marčič. Premješena je poštna uradnica Lidija Aleš iz Jasna Tomića v Maribor, upokojeni pa davčni inspektor Ferdo Prelog v Mariboru in višji davčni kontrolorji Rudolf Primec in Ljubljani, Simon Führer v Ptuj, Janko Malinger v Novem mestu, Anton Kunelj v Smarju pri Jelšah, Ljudevit Klinc v Gornji Radgoni, Mohor Zupančič in Ljutomeru in Matej Maurović v Ljubljani.

Za veterinarskega pristava pri bakteriološkem zavodu v Ljubljani je imenovan dr. Simon Zibert, dosedaj pripravnik veterinarskega oddelka kmetijskega ministrstva, za pristava pri agrarnopravnem odseku banske uprave v Ljubljani pa dosedanj pripravnik Edvard Lozej.

Beograd, 16. julija. AA. Sprejeta je bila ostavka na državno službo dr. Vekoslava Turka, sodnika okrajnega sodišča v Čazmi. — Napredovala je v 5. skupino predstojnika lekarnne splošne državne bolnišnice v Ljubljani, dr. Vida Finkova, v 6. skupino pa višji pristav doma narodnega zdravja v Mariboru dr. Josip Vrtovec.

Polovična voznina za teniški turnir na Bledu

Beograd, 16. julija. AA. Udeležencem mednarodnega teniškega turnirja, ki bo od 22. do 25. julija na Bledu, je dovoljena polovična voznina na državnih železnih. Popust velja od 18. do 29. julija.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Jasno in lepo vreme po vsej državi, oblačiti pa se je začelo na skrajnem severozahodu. Dežja ni bilo. Toplota narašča. Najvišja toplota Plevlje 7, najvišja Mostar 33 stopinj.

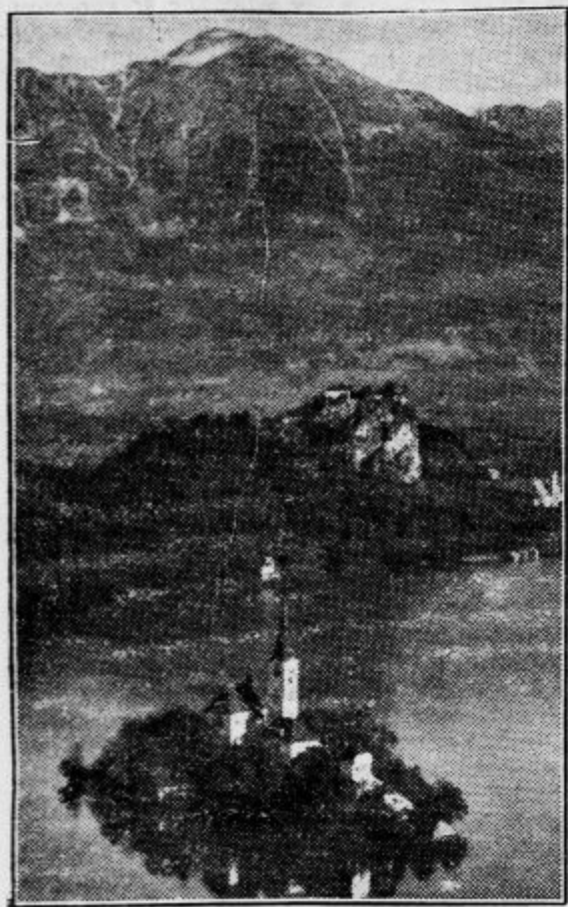
Zemunska vremenska napoved: Večja pooblačitev v zahodni polovici države, kjer utegne biti tudi nekaj dežja in kratkih ploh. V vzhodni polovici bo prevladovalo jasno vreme. V zahodni in severni predelih možnost neviht. Toplota bo še narasla v večjem vzhodnem delu, padla pa bo v severozahodnih krajih.

Naši kraji in ljudje

Polagoma prihajajo gostje na Bled Upadek nasproti lanski sezoni — Minister Janković v razgovoru z blejskimi Sokoli

Bled, 16. julija.

Počasi razvoj poletne sezone — dnevno nastajamo za lansko za kakih 300 gostov, kar pomeni 15 tisočakov manj dnevnega zaslužka — navdaja domačina s skrbjo. Vsa modernizacija Bleda datira iz dobe kon-

junktura iz let 1929—30, ko je bil zaslužek dober in kredit lahko dostopen. Po petih slabih sezonah smo lansko leto zopet zadeli v pričakovanju, da se vrnejo dobri časi, ki bodo omogočili sanacijo velikih tujakoprometnih investicij.

Vse je kazalo, da se bodo letos izpolnile naše želje, prihajali so Nemci in polnili Bled. Toda kmalu je bila izčrpana kvota delavcev, Nemci so izginili, drugih gostov ni bilo. Polagoma polnijo stanovanja Avstrijci, Čehi, Madžari in domači gostje iz Jugoslavije. Toda lanskega zaslužka ne bo, dolg v posojilnicah bo rastel. Obrtniki domačini stoji prazen rok, saj dobijo vsa večja dela tuji obrtniki, domačinom ostanje le davki in rubeži. Minila bo sezona in nas pustila praznih rok!

Da vkljub težkim časom ni zmanjkalo idealizma, nam priča razvoj sokolskega društva. Po lepem nastopu 4. julija vidimo Sokolski dom zopet obdan z zidarskimi odrji, dokončuje se omet na onem delu stavbe, ki smo jo lansko leto dovršili, in v nekaj dneh bo dobil dom svojo dokončno zunanjo lice. Dan pred nastopom nas je obiskal minister za šume in rudnike g. Djuvara Janković. Informiral se je o našem delu in o ovirah, ki se nam stavlajo na pot. Vzodbujal nas je k nadaljnjemu delu in je tudi sam prispeval lep znesek za dovršitev doma. Drugi naš dobrotnik je g. Čerih, po rodu Čeh, blejski posestnik, ki je z znatnim darom podprl našo akcijo za dograditev doma. Da bi zmanjšali tudi bremena, priredimo drugo nedeljo 25. julija veliko tombolo s šestimi velikimi dobitki in mnogostevilnimi manjšimi. Segajte pridno po tablicah in pomagajte nam pri nesebičnem delu!

Dve dražbi milijonskega imetja Na boben prideta Mahrova in Smoletova hiša

Ljubljana, 16. julija.

Prav v najhujših pasjih dnevih bodo na ljubljanskem sodišču največje dražbe letošnjega leta. Na vrsto prideta dne 12. avgusta hkratu dve hiši, ki imata med ljubljanskimi zgradbami prav zanimivo zgodovino. Prvi bo v sodni sobi števil. 16. zapel boben stari Mahrovi hiši na Krekovem trgu na predlog trgovca in posestnika Aleša Pavlina iz Podbrezja—Podnarta. Cenilna vrednost te zgradbe, ki meji hkratu na Krekov trg, Kopitarjevo ulico in na obrežje Ljubljanice ter ji pripada še pritlična zgradba na dvorišču, znaša 3.811.441 din, najnižji ponudki pa je določen na 1.905.706 din. Dražilci bodo morali položiti pred dražbo varščino v znesku 381.141 din. Ta nepremičnina je vpisana v zemljiški knjigi za Ljubljano—mesto pod vložno številko 185.

Po zaključku draženja Mahrove hiše pa pride na predlog upnice Kmetске posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani na vrsto tudi znana nekdanja Smoletova hiša na Tyrbševi cesti. Vključena je v dražbo, ki se bo vršila nad vsem nepremičnim imetjem nekega ljubljanskega trgovca, razdeljenim v štiri skupine. V prvi skupini pride na dražbo že imenovana enonadstropna hiša, ki služi za trgovski lokal in pa k njej pripadajoče dvorišče. V zemljiški knjigi za kapucinsko predmestje nosi vložno številko 93. Cenilna vrednost te skupine znaša 2.439.950 din, najnižji ponudki 1.219.975

din, varščina pa 243.995 din. V drugi skupini se bo dražilo vilo v Vrstoškovi ulici št. 13 z gospodarskim poslopjem, stavbiščem in vrtom, ki so zaznamovani v zemljiški knjigi za Gradiško predmestje pod vložno številko 387. Njihova cenilna vrednost znaša 849.510 din, najnižji ponudki pa 424.755 din. V tretji in četrti skupini pa bodo dražili dva vrta, katerih cenilna vrednost znaša 215.675 din in 214.075 din.

Visok kredit Mestne hranilnice ljubljanske salezijanecem

Z odlokom od 14. julija je bila na zemljiškoknjižno prošnjo jugoslovanske salezijske provincije v Ljubljani, ki jo predstavlja predstojnik provincije g. Ivan Špan, dovoljena zasnova vrstnega reda za nameravano najeto kredita do najvišjega zneska 510.000 din na nepremičnini pod vložno števil. 430 k. o. Vodmat, nadalje pa na zemljiškoknjižno prošnjo salezijskega mladinskega doma, ki ga zastopa ravnatelj doma g. Franjo Blatnik, enaka zasnova vrstnega reda na nepremičninah pod vložno št. 705 k. o. Vodmat za nameravano najeto kredita do najvišjega zneska 510.000 din. Obe zasnovi vrstnega reda sta bili vpisani v veljavnostjo za dobo 1 leta do 12. julija 1938, v korist Mestne hranilnice ljubljanske kot upnika.

V taboru gozdovnikov pod Martuljkom Lepe počitnice vzorne gozdovniške edince

Gozd-Martuljek, 16. julija.

Mariborski gozdovniki so najmarljivejša ednica jugoslovanskih gozdovnikov. Vsa ko poletje prirede svoj tabor, letos že enajsti po redu, a tretji v kraljestvu Martuljkovih planin. Tabor je znan daleč na okrog po naši domovini kot eden najbolj urejenih. V taborišču vlada popolna disciplina in točnost, čeprav je v njem osemdeset duš.

Ze takoj z nove postajice Gozd-Martuljek vidiš plapolati veliko državno zastavo, ki kraljuje nad taboriščem, poleg nje pa je modra — gozdovniška. Pet minut hoda ob Savi je do taborišča. Pred vhodom stoji slavalok, okrašen z zastavicami najrazličnejših barv in gozdovniških znakov, a takoj na desno je postavljeno prvo taborišče enajstih sotorov, kjer prebivajo ženske. Ne da bi govorili o čistoti, ki je ena prvih vrtil gozdovniškega pokreta; poudariti pa moram, da vlada v ženskem taborišču naravnost vzoren red. Vrla dekleta, katerih starost se suka okrog dvajsetega leta, morda še nekoliko nižje, so vesela, če jih pridejo gostje obiskat. Najdemo jih ob vsakem obisku — in teh je mnogo — pri največjem

delu. Šivajo in krpaajo svoje in moških tovaršev obleke, popravljajo šotore in čistijo travo pred taboriščem.

Kakih dvesto metrov stran stoji glavno taborišče, kjer stanujejo gozdovniki. V velikem polkrogu stoji 21 belih šotorov. V sredi pa gori med gozdovniškimi totemi večni ogenj, ki opozarja gozdovnike in došle goste na štiri gozdovniška gesla, ki so: Moč, Lepota, Resnica in Duh.

Prijazni poveljnik gozdovnikov Bell Lisjak pripoveduje pač vse, kar more in sme zanimati laika, blede lice. Težko nalogo ima, ker mora paziti na 80 glav broječo družino. Letos še posebno, ko se jim je lansko leto pripetila nesreča, da sta se dva člana ubila na severni triglavski steni. Zato je tudi tokrat strogo zabranjeno vsako plezanje. Dvakrat na dan je zbor vsega taborišča, da »kralj« prešteje svoje podložnike.

Prijetno je kramljati med modernimi Robinzoni, veselo jih je gledati, s kako točnostjo opravljajo svoj posel. V kraljestvu prirode tabori z Mariborčani tudi osem ljubljancem. Po poklicih so večina študenti, pa so med njimi tudi učitelji,

urađniki in drugi. Vsi z enako verno vrše svoje dolžnosti, ker tu ni nikakih razlik.

Ob sedmih jih zbudi rog, nakar je jutrnja telovadba in potem umivanje. Za zajtrk dobe mleko ali kakao. Do 9. ure mora biti taborišče pospravljen, nakar sledi vzgojna predavanja. Opoldne imajo kosilo. Beli Lisjak ob vsaki priliki poudarja, da znajo moški bolje kuhati kakor ženske, kar sem mu brez ugovaranja verjel...

Po kosilu je enourni molk. Tedaj vlada v taborišču popolna tišina, čuje se le prasketanje večnega ognja in morda v prvem taborišču kak nežni glasek, ki še v tej uri ne more mirovati...

Po opoldanskem odmoru sledi kopanje. Gozdovniki so si v Savi sami zgradili velik bazen, da se v njem sicer mrzla voda nekoliko segreje in je kar dobra za kopanje. Od štirih dalje pa so lahkoatistične tekme, metanje kopja, krogle in podobno. Po večerji je večerni zbor, kjer se izvrši predaja poslov, javljajo se dnevna povelja in naredbi ter se sprejemajo pritožbe, ki jih pa menda spričo sijajnega reda sploh ni.

Ves tabor je razdeljen na pet delovnih družin. Vsak dan prevzame tabor v svojo oskrbo po ena taka edinica, ki nastopi službo ob desetih zvečer s stražo. Do polnoči stražijo dekleta dalje pa fantje. Tako poteka dnevno življenje v tem velikem taboru mariborskih gozdovnikov, ki nosijo naslov »Rod severnih Wigwamov«.

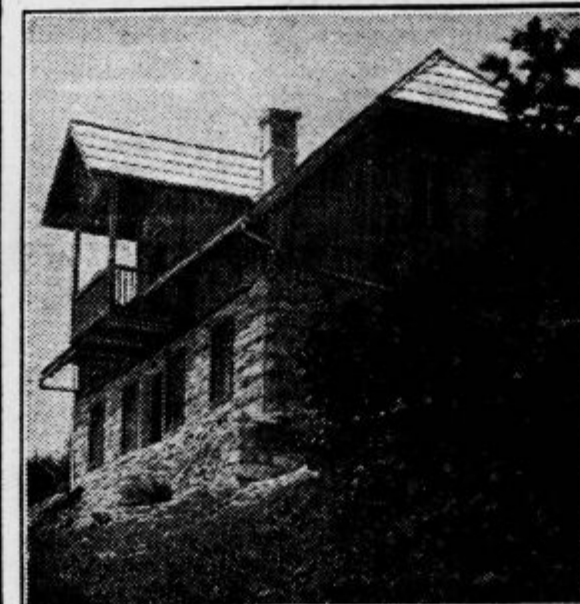
Gozd Martuljek je letos zelo živ. Poleg novega hotela v katerem je nad osemdeset gostov je tudi do zadnjega kotička zaseden z drobižem železničarski dom, v katerem je okrog sto otrok.

Pred leti sicer mirna vas je postala letos že pravi letoviščarski kraj. Nekoliko je zabrisana dosedanja idiličnost in romantika. Toda treba je živeti.

Belokrajinski dan na Mirni gori

Črnomelj, 16. julija.

Slovenski kraji so lepi povsod in slovenske planine še prav posebno, ležajo na nekateri kotički slovenske zemlje premalo znani. Med njimi skoraj neznane, spadata čisto gotovo naša Bela krajina in njena Mirna gora z lepim, udobnim planinskim in letoviškim domom. Bela krajina je bila zmerom skromna in ni nikoli iskala velike reklame, čeprav ima prav tako nešteto lepote, kakor drugi naši kraji. Pred leti, ko so njo obiskali ljubljanski fotoamaterji, le malo zaslovela, pozneje pa so jo vsi spet pozabili in jo prepustili usodi mejnega kotička slovenske dežele.

Po dolgih letih se Belokrajinci letos spet oglašajo. Pokazati hočejo svojim prijateljem vse lepote Bele krajine in jih zatiati tega vabijo na obisk. Ne čisto navaden in vsakdanji. Tistim prijateljem, ki se bodo temu vabilu odzvali, bo priredila nekaj posebnega: planinski smeh in planinsko rajanje v tistih gozdovih, kjer je Janez Trdina našel snovi za sto in sto čudovitih bajk o življenju gozdov, ljudi in živali. Ali ste že doživeli takšno planinsko rajanje vrh Gorjanec, kjer bo 31. t. m. zaplamljen velikanski kres, ki ga bodo videli daleč tja do Zagreba, in ki bo za nedeljo 1. avgusta povabil na svoje gorjansko veselje vse znanke daleč naokoli, ki Belo krajino doslej poznajo morda samo po dobrem vincu in po belih naravnih nošah, v Ljubljani in Zagrebu na trgih že čisto vsakdanjih.

Na Mirni gori, kjer bo v nedeljo, 1. avgusta, belokrajinski planinski smeh, so si Belokrajinci, skromni in tihi, ki pa vendar nočejo zaostajati za drugimi, postavili res udoben planinski in letoviški dom. Mirno goro so si izbrali prav zaradi tega, ker je z nje najlepši razgled: v daljavi se čez Klek, kamor še danes potujejo čarovnice, odpira razgled na Velebit, bosenske planine in zagrebško Sijeme, tik pod domom, v kotanj, pa že okopana v apnecu tista Bela krajina, ki vam bo na Mirni go-

ri odprla svoje srce in pokazala svojo gostoljubnost, da si tako tudi v vas pridobi prijatelja, ki jo bo zmerom rad obiskoval. Ali hočete dan lepega življenja? Na robu Mirne gore boste lahko poslušali piščalko kočevskega pastirja, ki si s preprosto napetko krajša čas, ob njenem vznemirju pa boste slišali pesem mladih grl, pesem belokrajinske mladine, ki ogleduje grozdje, če se je že začelo mediti. In na belokrajinske zidance ne smete pozabiti! Posejane so ob rebrih prav tako, kakor so jih opevali pesniki, ko so tam iskali in našli duha, preprostega, toda res čisto narodnega.

Planinski dan na Mirni gori bo skupno s tujsko prometnim odelcem črnomeljske podružnice SPD priredilo ljubljansko društvo Bela krajina. Domačini bodo vsi v svojih starinskih preproših in lepih narodnih nošah. Prav takšni bodo zaplesali tudi svoje tradicionalne pleske, ki jih duh časa še ni mogel zapisati pozabi. Belokrajinska pesem bo odmevala od bregov, majhna jagnjeta bodo to veselje plačala s svojim življenjem, točili pa bodo pristno belokrajinsko kapljico in ne takšno, kakršno časih ponujajo v Ljubljani pod belokrajinskim imenom.

Bela krajina hoče zase samo en dan v letu in ta naj bo 1. avgust, ko vas Mirna gora vabi k sebi, da vam pokaže vso svojo lepoto in vso lepoto nepokvarjene Bele krajine, nad katero kraljuje in jo varuje pred vplivom velikega sveta.

Višnjani ponovno vabijo k otvoritvi

Višnja gora, 16. julija.

O kopalšču v Višnji gori prav za prav ni treba veliko pisati. Ze je zaslovelo, saj je odlično urejeno sportno kopalšče, eno prvih na Dolenjskem. Preteklo nedeljo je kopalški odbor pripravil otvoritev kopalšča. Vendar je veliko neurje od sobote na nedeljo pokvarilo načrt. Komisija je se sicer sestala v kopalšču, kolavdacija je bila izvršena in kopalšče je bilo tiho izročeno javni uporabi. Vendar kopalšče na Dolenjskem ne odpiramo vsak dan, zato je tudi potrebno, da se otvoritev prvega kopalšča na Dolenjskem na primeren način praznuje ob navzočnosti širše javnosti.

Kopalški odbor je pripravil za to nedeljo vse potrebno, da bo zadosteno vsem zahtevam gostov iz bližnje in daljne okolice. Kakor so se zadnjič žal le domačini veselili odličnega napredka do nedavnega skoraj pozabljene Dolenjske, tako naj sedaj tudi širši krogi pokažejo svoje razumevanje za nesebično delo kopalškega odbora Tujsko-prometnega društva v Višnji gori. Pohitite v Višnjo goro na jasno sonce v toplo vodo in k vsem dobrotam, ki so jih Višnjegorci pripravili gostom.

Sokolska Ribnica je manifestirala

Ribnica, 16. julija.

Ves petek in še v soboto je nešteto oči upiralo zaskrbljene poglede v črno zastro nebo, ki je s težkimi oblaki neprestano grozilo, da raztegne svoje mokri blagoslov tudi na nedeljo, ko bi se imel vršiti javni nastop našega sokolskega društva. Toda glej! Kot da bi hotelo samo nebo z vsem svojim očesom pogledati prvo državno trobojko, ki je v znak sokolskega praznika, zvedavo pokukala izpod ostrešja v še mokro nedeljsko jutro, razlilo se je zlato sonce po slehernem kotičku naše lepe doline. Pridne roke so hitele, da nadoknadijo zamujeno in naš dom s svojim prostranim telovadiščem si je kaj hitro nadel praznično obleko!

Takoj po kosilu so se začele zbirati pred sokolskim domom množice. Prihitela je Sodražica, Kočevje, Dolenja vas, Vel. Lašče in še celo oddaljeni Črnomelj je poslal svoje odposlanstvo. Ob pol treh je skilcala načelnikova trobica zbor, formirala se je povorka, ki je krenila s sokolsko konjenico, godbo in štirimi prapori na čelu skozi Goronjo vas po slavnostno okrašenem trgu. Starejši bratje nam zagotavljajo, da že dolgo, dolgo ni bilo tako impozantne povorke! 320 odločnih pripadnikov sokolske družine je med korakanjem neprestano in

navdušeno vzklikalo našemu starešni kralju Petru II., njegovi materi kraljici Mariji in jugoslovanskemu Sokolstvu! In smelo lahko trdimo, da tudi gledajoča množica še nikoli ni tako navdušeno in sponatano odzdravljala Sokolu kakor ravno letos. Po povorki je bil stik vsega članstva na telovadišču. Brat starosta je v pomembnih besedah orisal pomen in važnost sokolskega dela in vztrajnost, rezko povelje »Mirno!« je prešinilo naše vrste in med mnogimi akordi državne himne so se dvigale na 14 metrov visokem drugu svete nam barve državne trobojke. Ko je intonirala naša godba še sokolsko himno »Hej Slovanci« in himno sokolskih legij, so se dvignile še veličastno vladke Čehoslovake, Bolgarske, Poljske in Rusije. Kako enostaven, toda prepričevalen dokaz sokolskega dela in stremljenja, ki upirajoč svoje poglede v slovansko bodočnost, s prezrom gleda na trenutna naša in zamejska cepljenja!

Točno ob 16. se je pričela javna telovadba, kateri je s velikim zanimanjem sledila nad vse častna, Sokolstvu naklonjena množica. Po krasno uspelem telovadnem nastopu se je vršila zelo animirana zabava, ki je zaradi svoje ljudskosti res združevala staro in mlado v tesen bratski objem. Ribniški Sokol si lahko z mirno vestjo zapise v svoje anale, da je dosegel s svojim nedeljskim nastopom nad vse lep manifestativen uspeh! Zdravo!

Pestani in ostani član Vodnikove družbe!

Praznik dobrotnice

Smarje pri Jelšah, 16. julija.

Kakor je bilo vse življenje tiho in skromno, tako bi naj bila tudi sedemdesetletnica gospe Ane Debelakove v Smarju pri Jelšah pred par dnevi. Pa se ji ni posrečilo: ne samo, da ima preveč znanec in prijatelj širok slovenski, vse več ima tudi tujih, ki ji žele pokazati svojo hvalečnost za vse tako dolgi desetletji od nje prejetih dobrot, saj je vse njeno življenje ena sama dobrotljivost in pomoč pomoči potrebnim.

Doma je gospa Ana Debelakova v Smarju, kjer je kaplanoval za njenih mladih let pesnik Anton Askerc. Ne da bi hoteli razvneti zopet literarni preprič, dopuščamo, da je možno, da je pesnik tudi na to Anko mislil, ko je sestavljal svojo balado istega imena. — Po neprijazni mladosti — saj so ji starši umrli že v nežnih letih, se je poročila slavljanka z učiteljem Ivanom Debelakom; z njim, ki je bil pač izmed najuglednejših učiteljev okraja, ki je oskrboval okrajno drevesnico, vodil okrajno posojilnico in se udeleževal v vseh javnih poslih, ko je bil istočasno brat slavljence Fran Ferline trški župan in pozneje načelnik okrajnega zastopa — je preživela Anka Debelakova nekaj presrečnih desetletij. Vzgaljala je kar najplemenitejše svoje dve hčerki Dorico, sedaj poročeno Gizljevo, učiteljico v Ljubljani, in Zofko, strok. učiteljico na meščanski šoli v Celju.

A moževa bolezen z dolgim njegovim trpljenjem ter kožno smrt sta zadeli dobri gospe hude udarce. Kakor je bila prej dobra in plemenita, tako je sedaj svojo dobrotljivost še povečala. Kdorkoli je bil v zadregi, je našel k njej pot in našel pomoč: ne samo z bodrilno besedo ali z darom, največ je pomagala s svojo požrtvovalnostjo, saj ji je bilo malenkost streči bolnikom in bedeti cele noči ob strani zaskrbljene družine, ki je v obupu prišla k njej iskat pomoči in tolažbe. Okoli nje se je zbirala mladina o počitnicah ter njej tožila svoje težave in skrbi. Blaga gospa zna pregnati težave in z novim zaupanjem in veseljem se poslavlja od nje mladina, ko odhaja zopet na delo. Nikdar še ni odhajal od njenih vrat nihče nepotolažen. Zato se je nabralo v teh dneh toliko njenih slavlencev pri njej, so ji nanosili toliko rož, da so jih bile polne mize, saj so ji hoteli povedati vsi, kako jo imajo radi, da so ji hvaležni, da, da jo častijo takorekoč tudi kot svojo mater in ji želijo še mnogo, mnogo srečnih let mirmega in zdravega življenja. Naj bi ji usoda bila pravičen plačnik!

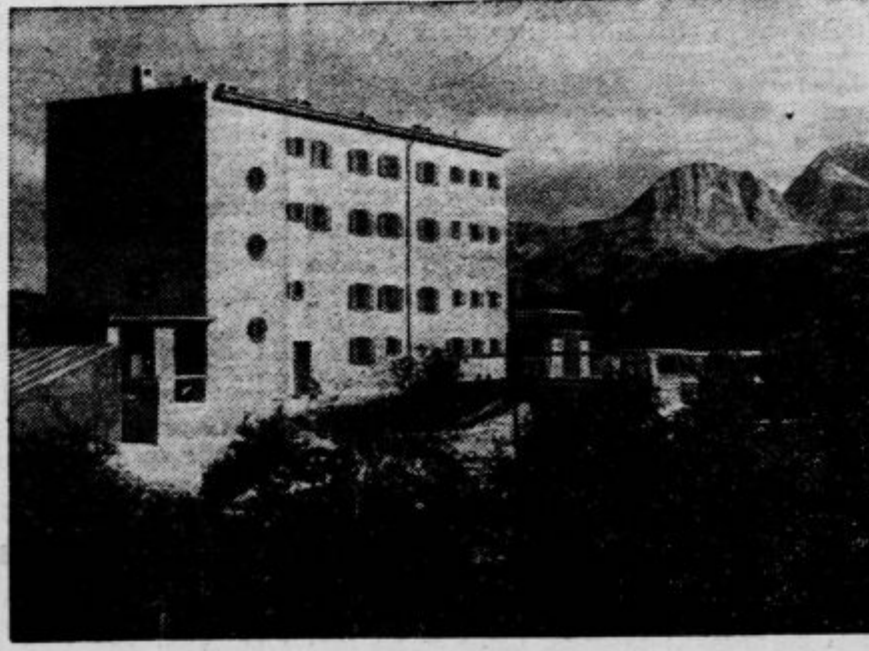
St

Prvo leto doma na Komni

Spomladi je bil zajet v bližini doma studenec in zdaj je dom preskrbljen tudi s studenčnico

Ljubljana, 16. julija.

Ravnokar bo poteklo eno leto, kar je SPD z otvoritvijo novega doma na Komni odprlo smučarjem in planincem nov svet. doslej večini planincev malo znan. Nabolj razrečni smučarski svet z lahkim in težkim turemi je bil dolgi znan le posameznim ljubiteljem skritih planinskih lepote. Z novim domom na Komni pa je odprta tudi krasna letna postojanka s dominantnim pogledom na vso občini, dolino, Maršico si je želel ostati več dni v planinah, toda dosedanja kočja so bile namenjene samo za krajše bivanja. Novi dom nudi najlepšo priliko za prijetno visokogorsko letovističje. V višini 1520 m. tik na drevnini Lančevce, Bogatina, Kuha se dviga lepa nova stavba doma, ki je tudi zadosti udobno opremljena, da nudi prijetno bivalističje planincem in izletnikom za daljši čas. Krasni razgledi na vrhove, na temno zeleno Bohinjsko jezero, obenem pa nebroj prilik za izprehode, za izlete, pa tudi za težje in daljše ture nudijo prav vsakomur priliko, di mu je tudi daljše bivanje v domu prijetno. Izprehod k Črnuemu jezeru nad Komarčo n. pr. je tako neudljiv in zvezan s tolikimi lepotami, da se marsikdo vpraša, kako to, da je tako dolgo mogel ostati skrit ta lepi kotiček naših planin. Pa tudi tisti, ki si ne želi dolgi izprehodov, ki hoče samo odpočitek v gorski višini, bo zadovoljen na Komni, ker je vsa okolica doma sedaj lepo urejena, poskrbljena je za goste z igrališči in verandami, kjer se udobno sončite,

Mnogo prijateljev si je pridobil novi dom že prvo leto. Mnogo smučarjev je letošnjo zimo »odkril« ta doslej nepoznani smučarski svet, mnogo pa je bilo že stalnih gostov tudi v preteklem poletju. Za goste, ki uživajo svoj dopust v Bohinju je novi dom najprijetnejša izletna točka. Do slapa pri Savici vsa potegete avto, naprej pa po lepo speljani poti dosežete dom v dveh urah.

In še nekaj novega bo dom ob svoji prvobitni nudi gostom. Nekaj, kar so gostje prav za prav pogrešali — dobre studenčnice. Letošnjo pomlad je dalo društvo za jeti studenec, ki je bil neizkoriščen in ki bo sedaj — zajet v rezervar — nudil domu dovolj dobre pitne vode. Dobra kuhinja in udobnost doma sta pa že od prvega dne postali znani in privlačni za goste.

Prvo obilno otvoritve bodo okrog doma zagoreli kresovi: in v domu se bodo 17. t. m. zbrali stari prijatelji Komne. Vsak pa naj pripelje še kakoga novega, ker nikomur ne bo žal, da je spoznal to lepo novo planinsko postojanko.

Dve sliki z borbo med »Ilirijo« in »Jadrano« v Ilirijanskem kopalšču pretekli četrtlet. Na večji je odlična »Jadranova« ženska stafeta, ki je bila na 4 x 50 m za razred boljše od Ilirijanske. Od leve na desno so plavalke: Roje, Sidar, Petrošič in Beara. — Na manjši sliki sta Pestevšek (Ilirija) in Bearova (Jadrana). Pestevšek je nad vsako pričakovanje na 400 m prosto za Mihalekom zasedel drugo mesto in pustil za seboj oboja Splitčana. Bearova, najboljša Jadranašica pa je na 100 m prosto s časom 1:15,6 postavila nov jugoslovanski rekord.

Domače vesti

* Opozorilo. Ker je pretekla polovica meseca, a niso še vsi naročniki poravnali naročnine, jih vabimo k plačilu. Če pa poravnajo znesek do 20. t. m. zunanji naročniki po polovici, ki so jih prejeli ljubljanski pa v upravljalstvu lista, ker so inkasanti s pobiranjem za ta mesec svoje delo že opravili. Uprava Jutro.

* Naši javnosti. Zveza vojnih dobrovoljcev v Ljubljani obvešča javnost, da so odšle uradne ure v društveni pisarni Franciskanske ulice 10 vsak ponedeljek popoldne od 17. do 19. in petek popoldne od 10. do 12. ure. Opozorjamo javnost, da sta že nad 2/3 naklade knjige: DOBROVOLJCI-KLADIVARJI JUGOSLAVIJE oddani, zato naj zainteresirani pohitijo z naročili. Prodaja knjige bo kmalu zaključena ter etane izvod odšel 145 din in event. poštnina 15 din. Smatramo, da spada ta spominska knjiga, katero je naša javnost sprejela z izrednim zanimanjem, v vsako javno in zasebno knjižnico.

* Stipendije za jugoslovanske dijake v Pragi. Ker se je v zadnjem času več slovenskih akademikov obrnilo na tukaj, urad razpisuje informacij o študijskih stipendijah českoslovaškega ministrstva šolstva in narodne prosvete, sporoča konzulat českoslovske republike, da je dobil od omenjenega ministrstva naslednjo informacijo: Vseh 20 št. študijskih mest za jugoslovanske dijake na visokih šolah v českoslovaški republiki, ki so bila svoj čas razpisana za študijsko leto 1936/37 iz ustanove Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja, ki je bila l. 1934, osnovana po českoslovaški vladi, je bilo že takrat razdeljenih in ker bodo vsi stipendisti tudi v prihodnjem študijskem letu dobivali prejemke iz omenjene ustanove, ni mogoče sedaj podeliti nobenih stipendij.

* Pomnilce. Elektro podjetje Havlicek je samo eno in to edino HAVLICEK Fran na Sv. Petra c. 5, kličite za elektro popravila telefon samo 34-21.

* Kongres združenja železničarjev in brodarjev zaseda v Splitu, kamor so že v četrtek jutraj prišli člani centralne uprave s podpredsednikom Petrovičem na čelu. Splitški kolodvor je okrašen z našimi in bolgarskimi državnimi zastavami. S posebnimi vlaki so prišli delegati iz Slovenije in Rumunije in se bo tako zbralo v Splitu preko 1500 železničarjev in brodarjev. Včeraj jutraj so se začele konference, popoldne pa so bile tekme železničarskih športnih klubov. Kongres bo slavnostno odprt v nedeljo ob 9. v gledališču.

Lutz peči — najboljša.

* Turneje Slovenske scene. Pod tem zaglavjem smo zadnje dni prinesli nekaj kratkih notic, iz katerih se je polagoma izmislila polemika. Zaključujemo jo s kratko izjavo našega gledališkega poročevalca: O pomenu in namenu nedavno ustanovljene Slovenske scene je podpisani objavil v Jutru dva članka, najprej intervju z ustanoviteljem družine, pisateljem in režiserjem Jožem Borkom, nato pa še poročilo o krstni predstavi na Jesenicah. Vsnutek programa, ki ga je Jože Borko razvil v intervjuu, in kralja scena prve uprizoritve njegovega dramskega prvenca vsebuje dovolj preprostih, konkretnih ugotovitev, da je razpravljanje odveč. Samo ob sebi se razume, da je podpisani krstni predstavi na Jesenicah, o kateri je poročal v listu, tudi osebno od začetka do konca prisostvoval, pa je bil moralno povsem upravičen, da literarnemu, režiserskemu in igalskemu uspehu izrazi svojo pohvalo. Kakor nam zagotavlja tudi član Narodnega gledališča Milan Skrbinek, ki je kot gost režiral »Marino Ferrar«, in avtor Jože Borko, Slovenska scena nikakor ni zamišljena kot kakšna počitniška ustanova, temveč bo organizirano in načrtno nadaljevala z delom tudi potem, ko bodo na pričetku nove sezone pomezni njeni sodelavci odšli k svojim gledališčem in v študij. Njih odsotnost bo Slovenska scena vsaj začasno pač utrpela, ker se ji bodo v novi sezoni pridružile nekatere nove talentirane igralske moči, absolutni inozemskih igralskih šol, ki jim Narodno gledališče ne more nuditi angažmana. Program, ki je doslej določen do 15. avgusta, tako bo gostoval 24. t. m. v Črnomlju 25. t. m. na Rakeku 27. t. m. na Vrhniki. Pri teh predstavah bo kraliral vlogi dr. Kostrina član Narodnega gledališča Skrbinek, ker je član scene Sever začasno zadržan. L. M.

* Pri hemoroidih, bolečinah v križu, zastoj krvi v jetrih in nezadostnem izločevanju iz žolča, nastalem zaradi zapeke, se dosežejo z naravno »Franz-Josefov« vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preizkušeno »Franz-Josefov« grenčico, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.

Ogl. reg. 5 tr. 15. 455/35.

* Kipar Meštrovič bo zgradil svoj atelje v Zagrebu. Kipar Ivan Meštrovič bo, kakor poročajo iz Zagreba, zgradil tam svoj umetniški atelje, ki ne bo največje samo na Balkanu, temveč v vsej Srednji Evropi. Atelje bo zgrajen v vzhodnem delu mesta. Zagrebška mestna občina je sklenila, dati mojstru brezplačno na razpolago potrebno zemljišče. Kipar Meštrovič pa se je obvezal, da bo po svoji smrti prepuštil svojo umetniško delavnico zagrebški mestni občini.

* Oživljena Ciril Metodova podružnica v Prekmurju. Podružnica CMD v Murski Soboti je bila ustanovljena leta 1934, a je bila do nedavne zaspala. Letos so pa razni rodoljubi podružnico poživili. Pri zadnjem obnem zboru dne 7. julija je bilo navzočih 31 članov ter so bili v odbor izvoljeni ugledni gospodje in dame. Podružnica sedaj deluje prav pridno ter je zbrala do danes na članarini 1000 Din. Oživljeni podružnici želimo mnogo uspeha pri narodno obrambnem delu v Prekmurju.

* Znak slovenskih gorskih vodnikov. Slovensko planinsko društvo razpisuje nagrado 500 dinarjev za vodniški znak. Informacije se daje v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4.1.

* »Misel in delo«, kulturna in socialna revija. Uredništvo sporoča cenjenim naročnikom, da izide juljska številka skupno z avgustovo številko zaradi počitniške dobe šele konec avgusta.

* Samo en polizkus in tudi Vi bosti povsod zahtevali domačo povsem naravno »Kostrišniško« mineralno vodo.

* Čenen izlet na Grosčeglavo od 14. do 15. avgusta. Prijave sprejema izlelna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telef. 26-45.

* Otroritev Sokolskega doma v Debru. V dokaz, da je Sokolstvo v zadnjih letih zavzelo velik razmah v vsej državi, je tudi velika sokolska svečanost v Debru, kjer so poštvovali Sokoli otvorili svoj dom in razvili zastavo svojega društva. Poleg zastavopisnika Nj. Vel. kraja so proslavi prisostvovali zastopniki vojnega ministrstva, ministrstva za fizično vzgojo naroda in banovine. Proslave so se udeležili ševeda tudi predstavniki vseh nacionalnih in prosvetnih organizacij iz mesta in okolice. Sokolsko društvo v Debru je najvažnejša nacionalna, kulturna in tudi narodno-gospodarska organizacija, ker je po zgledu mostarske sokolske župe organiziralo mnogo poučnih tečajev ter ukrenilo marsikaj, da se kmetsko ljudstvo usposobi za napredno gospodarstvo. Dom so si poštvovali Sokoli zgradili brez vsake pomoči in imenovali so ga po Nj. Vel. kralju Petru II.

* Dva »greška« krojčka diktirata ženske modu v Parizu. Kot zastopnik zagrebškega društva se je udeležil mednarodnega kongresa v Parizu krojaški mojster Grga Horvatek, ki je zdaj »Hrvatskemu dnevniku« obširno opisal velike uspehe, ki sta jih v Parizu dosegla njegova dva tovariša Fleischmann in Valenčak. Prvi je v Franciji že 21 let, drugi pa kakih 27 let. Fleischmann je bil pred kakimi 30 leti izpuščen v krojaški obrti v Zagrebu in je potem delal kot pomočnik na Dunaju, v Gradcu, Berlinu, Londonu in Parizu, kjer je ostal. Uredil si je svoj atelje, ki je imel tolike uspehe, da je bil njegov lastnik imenovan za svetnika pri francoskem ministrstvu za trgovino in obrt. Pred 4 leti je Fleischmann dobil prvo nagrado v Parizu pri velikem razpisu za najlepše modele ženske mode. Valenčak pa je bil sprva pri krojevalcu v nekem velikem modnem salonu, po nekaj letih pa se je osamosvojil in zdaj je njegov salon deležen vse pozornosti elegantnega pariškega sveta.

* Šolski ladji italijanske vojne mornarice v dubrovaškem pristanišču. V četrtek jutraj sta pripili v dubrovaško pristanišče dve šolski ladji italijanske vojne mornarice ter se usidrali ob otoku Lokrumu. Pristanku je prisostvovala velika množica prebivalstva, ker v dubrovaškem pristanišču po vojni še nikdar niso pristajale italijanske vojne ladje. Italijanska šolska brodova spada med starejši tip jadric, njun poveljnik pa je admiral Giorano. V spremstvu svojih oficirjev in kadetov je italijanski admiral obiskal naš pomorsko vojno akademijo, zvečer pa je bil na banketu, katerega je priredil italijanski konzul v Dubrovniku, italijanski oficirji in kadeti so včeraj napravili razne izlete v dubrovaško okolico in v Trebinje, danes pa bosta obe italijanski ladji odpuli iz dubrovaškega pristanišča.

V vsako hišo — Lutz-peči.

Tovarna, Šiška — Beljaška 4.

* Strankarski vandalizem. V Zg. Rečici pri Laškem občina Sv. Krištof, ima bišji laški župan g. dr. Roš kmetsko posestvo, ki ga je pred 8 leti pridobil v popolnoma zapuščinem stanju. Z vmem in veseljem se je lotil gospodarstva na tem posestvu in od leta do leta se je videlo, da bo postala kmetija vzor vsej okolici. Pred 7 leti je že dal posaditi na posestvu okrog 500 žilnatih dreves. Dreve je lepo uspevalo in letos so jablane pokazale prve sadove. Sedanjí časi in vzgoja zadnjih let pa so prinesli v reiško dolino divjaštva, ki se udeležuje proti vsemu, kar čuti nacionalno in se ne da ukloniti. To sovraštvo se je zdaj znešlo tudi nad posestvom g. dr. Roša na najogabnejši način. Gonja proti g. dr. Rošu je v polnem teku že od lanskih občinskih volitev in ker tudi znano podlo denuncianstvo ni imelo uspeha, so zdaj neznan zločinac na njegovem posestvu izpodrežali deloma tudi olupili debela ter polomili drevesne kose preko 300 bujnih mladih sadnih dreves in povzročili tako lastniku najmanj za 30.000 din škodo. Na eno olupljeno deblo so pričrtili znani znak celjskega tabora z velikim križem ter se tako prav dobro podelali. Zalostno stoji sedaj lepo negovani sadovnjak in olupljena debela kažejo svetlo vso grobost strankarske zagreznosti in bujarskega vandalizma je bil zagrešen v noči od 13. na 14. t. m. baš takrat, ko se »v Slovenec« dopisnik iz Laškega hoda zgražal nad surovostjo »Nove Dobe« in »Slovenskega Naroda«, ker sta v poročilu o smrtni nesreči Mihaela Horjaka omenila, da je on kot priča nastopal v procesu proti dr. Rošu.

* Najdba utopljene. V Senni je v petek popoldne progovni čuvaj Komljanec Matevž potegnil iz Save utopljeno, ki je star kakih 28 let, srednje postave s črni mi kostnimi lasmi. Obleden je v živo progasto obleko, ima rdečkasto kravat, v njegovih žepih pa so našli samo nekaj drobniarj brez vsakih dokumentov. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na sevnjsko pokopališče.

Kopalci, turisti in sportniki!

Uporabljajte dr. Kmetovo mazilo in olje za sončenje. — Dobi se povsod. Zaloge: Lekarna dr. S. T. KMET, Ljubljana, Tyrševa cesta.

* Transport konj, o katerem niso znani prejšnji in novi lastniki, se je znašel v št. Vidu nad Ljubljano. Dva gonjača iz Hrvatske sta tja pripeljala 6 sestradanih konj in ker nista vedela, kod in kam, sta svoj transport prepuštila občini. Živinski potni list se sicer glasi na Velenje, konjača pa pripovedujeta, da so konji namenjeni v Čerknico. Govorita tudi nekaj o št. Vidu, a ker je tudi pri Čerknici nasejje takega imena, se domneva, da je bil transport med potjo napadeno dirigan, ali pa da so bili po kakem naključju zamešani dokumenti. Šentviška občina poziva lastnike, naj se pobrigajo za svoje konje.

* Epilog krvavega dogodka na petrovgradski poti. Kakor smo že poročali, je pismočista petrovgradske pošte ustrelil pošto uradnice Ljubico Gavrič, rojeno Kovinčević, in potem še sebe. Nesrečna pošto uradnica, ugodna sotrudnica mnogih petrovgradskih društev je bila takoj mrtva. alator pa je zdaj hudim poškodbam podlegel v bolnišnici. Zasižati ga niso mogli in tako še niso razkrile skrivnosti strašnega dejanja. Sluga Ravič je v zadnjem izpovedanju, bil je večkrat zaradi raznih izgovorov kaznovan, a ker uradnica Gavričeva ni

bila njegova predstojnica, si ni moglo razložiti, zakaj se je znešel nad njo. Brat umorjene uradnice, orožniški major Kovinčević je zdaj izjavil, da mu je sestra pred dnevi pripovedovala, kako ji je neki poštni uslužbenec iz pisalne mize izmikal nekaj znanj in nekaj denarja, a da ga ne bo ovdadila, če to škodo povrnil do določenega roka. Po tem pripovedovanju se domneva, da je bil dotični poštni uslužbenec sluga Ravič in da je, ko je potoke rok, ubil uradnico in sebe. Drugih razlogov za strašno dejanje vsa večna preiskava ni mogla ugotoviti.

* Novo kopališče. Jutri v nedeljo otvori Tujsko-prometno in olupševalno društvo Oplotnica z lastnimi sredstvi dograjeno udobno kopališče na prostem. Po blagoslovitvi in običajnih slovesnostih se ob 4. popoldne kopališče izroči svojemu namenu. Otvoritev je združena z veselico, na katero so vabljeni vsi prijatelji športa in napredka krajev ob južnem Pohorju, ki so do danes pogrešali toli potrebnega kopališča.

OTROCI IMAJO RADI

poleti ta okusni hladni požirek, kateri varuje njihovo zdravje ter ojačuje njihovo telesno moč.

Poleti dajte otrokom

HLADNO OVOMALTINE!

Ljudski zavojček Din 6.50
Mala škatlica . Din 10.50

* Cenena »Putnikova« potovanja na pariško razstavo. Zanimiva polovanja pripravila zelo poceni »Putnik« za pariško razstavo do septembra. Prvi poseben vlak iz Beograda v Pariz bo odpotoval 1. julija. Udeleženci izleta bodo poleg Pariza in vseh njegovih zanimivosti videli tudi versajski dvor in Benetke. Vse loje v vračunano v ceni. Vožnja, popolna oskrba v Pariz za tri dni, obisk vseh zanimivosti in izleti bodo stali po programu za one, ki bodo polovali v II. razredu 2.400 Din, v II. razredu pa 3.260 Din. Isti aranžman iz Zagreba stane 2.450 Din, odnosno 3.050 Din. Poleg vlakov v Pariz organizira »Putnik« tudi skupinska potovanja do Nice. Oni, ki se bodo udeležili teh potovanj, bodo poleg Pariza in Benetk videli tudi Nice in Monte Carlo. To potovanje s poldnevni livanjem v Parizu stane od Beograda do Pariza: Nice in nazaj 3.040 odnosno 3.370 Din za potovanje v II. razredu. Prijave sprejemajo že zdaj vsi »Putnikovi« uradi, kjer se dobe tudi vsa poljsnaja. Kdor se obrne na »Putnik« v Beogradu, dobi brezplačno prospekt vseh potovanj, ki bo gotov te dni.

* Obledete obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH. 1.

Iz Ljubljane

* Driavne zastave na mestnih hišah. Župan g. dr. Adlešić nam je poslal naslednji popravek. »Z ozirom na Vašo notico, ki este jo priobčili v nedeljo, dne 11. julija 1937, šteje 159. na strani 7, v stolpcu 1. zgoraj pod naslovom »Državne zastave na mestnih hišah«. Vas prosim, da v smislu § 26 zakona o tisku objavite v Vašem cenju listu sledeče uradno pojasnilo: Državne zastave na mestnih hišah se ob priliki prireditve privatnih društev razbesijo le na prošnjo dotičnega društva, v okoliščini, kjer se prireditelji vrši. Sokol v Trnovem pa ob priliki otvoritve svojega telovadišča ni za prikliki spominske plošče Viteškemu kralju Aleksandru I. Za izobešanje zastave v čast Prosvetnega društva trnovskih fanlov in deklet pa je društvo pravilno zaprosilo, za kar mu je bilo ugodno. Vseled tega na podlagi omenjenih podatkov ni mogoče govoriti o kakem pristranskem iztočenju zastav na mestnih hišah.«

Predno odidete na počitnice ali Vaš letni odih se oglasite pri

Foto Touristu Lojzu Šmucu na Aleksandrovi cesti 8 — ali v podružnici Prešernova 9 — kjer dobite sveže filme ter 5 minut strokovnega pouka, da pravilno fotografirate oz. osvetlite Vaš film, ter napravite res lepe slike, katere so Vam v trajen spomin. Na počitnicah Vas postrežemo poštoobratno.

Fotoparat Vam posodimo brezplačno — le da kupite filme.

Cadet Box
vel. 4.5 x 6 s tremi filmi
samo Din 99.—

Se priporoča

Foto Tourist Lojze Šmuc
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8, ali podružnica PREŠERNOVA 9.

* Ameriški simfoniski orkester, ki igra v sredo, dne 21. t. m. v Ljubljani ima naslednji spored: Liszt: Ogrska rapsodija št. 2. Dvojak: Largo iz V. simfonije, Veroust; IV. koncert za oboo in orkester, Delibes; Sulta iz baleta Coppelia. Po odmoru: Verdi: Nabukodonozar. overtura, Gurevič, Capriccio, solo za alt, Čajkovski: Adagio, Lamento in Finale iz VI. simfonije, 3 pizode za orkester in sicer »Francoski kralj« in »20.000 ljudi«, »Jaz sem rojen v Arkadiji«, »V teminah Afrike«. K. skuplu Wagner: Predigra iz opere »Mojstri pevci norimberški«. Poleg tega glavnega sporeda še nekaj ameriških skladb in skladb za male sestave orkestra. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani v sredo 21. t. m. ob 20. uri. Vstopnice se dobe v knjižarni Glasbene Matice.

* Uduženje četnikov v Ljubljani poziva vse svoje članstvo, da se bratske prireditve Sokola v Zg. Šiški v nedeljo dne 18. t. m. v čim večjem številu udeleži.

* Jutri vsi na vrtno prireditve »Tabor« pred bivšim hotelom »Tivoli«. Sodeluje godba »Zarja« Petje, srečolov, ples, rakete. Vstopnina samo 5 Din. Pričetek ob 16. Čisti dobiček v socialne namene.

* Vpisovanje v tečaj za popravne izpite, ki ga organizira Društvo brezposelnih prof. kandidatov, je danes od 8. do 12. na I. dr. realni gimnaziji. Odbor DBPK.

Dež, mraz in veter ne škodujeta koži, ki je naššitena s TSOHAMBIA PII-jem. Drogerija Gregorič & s. n. Ljubljana, Prešernova 8.

* Podružnica »Dijarskega in vrtnarskega društva na Vico priredi jutri v nedeljo ogled botaničnega in Cernogorjevega vrta. Zbirališče ob 8.45 pri dolejškem mostu. Prosi se polnoštevilne udeležbe. Odbor.

Velika trgovska hiša

s staroznano trgovino na prometnem kraju centra Ljubljane ugodno naproda. Hiša je s svojimi lokali primerna za najrazličnejše pridobitvene obrate. — Informacije daje Teh. biro, Ljubljana — Nunska ulica 17. 5764

Fotoamaterji!

Za izlete, za potovanja, kupujte naše sveže filme
Specijalna fototrgovina
JANKO POGAČNIK,
LJUBLJANA, Tyrševa cesta 20.

Iz Celja

* Molitve za patriarha Varnavo. Pravoslavna cerkvena občina v Celju bo imela jutri, v nedeljo ob 11. dopoldne v cerkvi sv. Save »molebstvij« za obolelega patriarha Varnavo.

* Pogreb g. Tomaža Blanca bo danes ob 16. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču in ne od kapucinskega mostu na mestno pokopališče.

* Mojsirski izpit je napravil pred izpitno komisijo v Celju ključavničar g. Alojz Verčkovnik iz Celja. Čestitamo!

* Ustanovitev mladinske organizacije JNS v Celju. V ponedeljek zvečer je bil v Celjskem domu informativen sestanek zaradi ustanovitve krajevne mladinske organizacije JNS za Celje. Sestanek je bil zelo lepo obiskan. Vodil ga je g. Viktor Jelen, ki je v začetku poždravil vse udeležence, zlasti pa predsednika ljubljanske mladinske organizacije JNS g. inž. Jožeta Rusa, narodnega poslanca g. Ivana Prekorška in predsednika celjske občinske organizacije JNS g. dr. Ernesta Kalana. Gosp. inž. Ruš je sporočil pozdrave ljubljanske mladinske organizacije ter nato razpravljal o programu JNS, o organizacijskih vprašanjih in o nalogah in ciljih mladinskih organizacij JNS. Narodni poslanec g. Prekoršek je pozval nacionalno mladino k skupnemu delu za zmago nacionalne misli, g. dr. Kalan pa je poudaril pomen mladinskih organizacij JNS ter poudaril potrebo in važnost vztrajnega in složnega delovanja nacionalne mladine. Vsi trije govori so bili sprejeti z navdušenim odobravanjem. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za bližnji ustanovni občni zbor mladinske organizacije JNS v Celju.

* Pojasnjena smrt. Letos 14. februarja je umrla v Zavodni pri Celju ga. Angela Podgorškova, žena upokojenega orožniškega narednika g. Alojza Podgorškega. Ker so neki ljudje ovadili njenega moža, da je ženo zastrupil, je sodišče odredilo zoper g. Podgorškega preiskovalni zapor, iz katerega je bil g. Podgoršek že po nekaj dneh izpuščen, ker se je izkazalo, da je bila obdolžitev neosnovana. Na Podgorškovo zahtevo je nato sodišče odredilo izkop in raztelesenje umrle Podgorškove. Pri obdukciji so sodni zdravniki ugotovili, da je umrla Podgorškova zaradi oslabelosti srca. Ker niso našli nobenih znakov zastrupljenja, so vzeli iz telesa dele drobovja in jih poslali fiziološkemu inštitutu v Ljubljani v kemično preiskavo. Pred dnevi je prejelo celjsko sodišče poročilo o ugotovitvah kemične preiskave. Fiziološki inštitut ni našel nikakih sledov snovi, ki bi bile povzročile smrt Podgorškove. Zato je državno tožilstvo ustavilo kazensko postopanje proti g. Podgorški, ki je s tem končno prejel zadoščenje.

* Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.30 velefim »Ciganska rapsodija« s Charlesom Boyerjem in tednik.

* Kaj je z nadaljevanjem regulacije Savinje? Iz celjske »Nove Dobe« posnemamo: Dne 23. junija je bila pri banski upravi v Ljubljani javna pismena licitacija za oddajo regulacijskih del na Savinji v tretji etapi od Košnice do bližnje apnenika v Pecovniku. Regulacijska dela je izlicital kot najnižji ponudnik podjetnik U. Nassimbeni iz Maribora, ki je pred kratkim dovršil regulacijo Savinje v drugi etapi. Licitacijo mora potrditi gradbeno ministrstvo, nakar se lahko dela takoj prične. Od licitacije so že potekli trije tedni, a licitacija še vedno ni potrjena. Ker smo že sredi sezone, ko bi morala biti regulacijska dela v polnem razmahu, pričakujemo, da bo licitacija v najkrajšem času potrjena. To nujno zahtevajo potrebe regulacije Savinje in interesi Celja, regulacije Savinje pa se mora nadaljevati brez nepotrebnih prekinitev tudi zaradi brezposelnih ki čakajo na delo in zaslužek.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »DR. TOGGER« — novinarski film.

* Samomori pri železniškem prelazu v Medlogu. V petek je pri zloglasnem železniškem prelazu v Medlogu pri Celju zopet ugasnilo človeško življenje pod kolesi savinjskega vlaka. Ko je okrog 7.50 vozil osebni vlak iz Celja proti Petrovcam, se je nekaj metrov pred omenjenim prelazom zagnala na progo 25-letna Antonija Veluškovca, ki ima moža v Mariboru in je v zadnjem času stanovala na Polulah pri Celju. Stroj je Veluškovci odrezal desno nogo in desno roko ter vleklo obupanko še kakih deset metrov s seboj. Veluškovca je dobila tudi težke notranje poškodbe in je že nekaj minut pozneje izdihnila. Truplo

KINO UNION

TEL. 22-21

Renata Müller in Georg Aleksander
v napetem in zabavnem filmu
ESKAPADE
(Njegova oficijelna žena)

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

so po uradnem ogledu in ugotovitvi dejanskega stana prepeljali v mrtvašnico na bolniško pokopališče. Veluškovca je stanovala letos do meseca maja v Celju, nato pa se je preselila v Maribor k svojemu možu. V juniju je spet prispela v Celje in se nastanila na Polulah. Zabljudjena je bila v strojevodjo, ki je včeraj zjutraj vozil savinjski vlak. Veluškovca je že pred dnevi hotela skočiti pod vlak, a je svojo namero opustila, ker na stroju ni opazila omenjenega strojevodje.

Iz Maribora

* Pravda za sokolsko telovadišče. Kakor smo že svoječasnno poročali, je Sokolsko društvo Slivnica pri Mariboru vložilo tožbo proti tamošnjemu krajevemu sokskemu odboru zaradi motnje posesti in zopetne lastitve telovadišča. Ta pravda je za Sokola izpadla ugodno v obeh instancah.

* Ne sme biti več kakor 200, oziroma 250 din. Zaradi velikega zanimanja za avtomobilske vožnje na Pohorje po novo zgrajeni avtomobilski cesti se je Tujsko prometna zveza obrnila na Združenje prevoznikov z intervencijo, da se v interesu tujskega prometa fiksira vozna za naveden smer ter je Združenje prevoznikov sporočilo, da se ne sme do Pohorskega doma, oziroma Mariborske koče zaračunati več kakor 200 din, do Ruške koče pa ne več kakor 250 din.

* Tradicionalno prošenje pri Arehu bo jutri v nedeljo 18. t. m. v smislu poročil ruske podružnice SPD ne bo na razpolago prenočišče.

* Smrt v cvetu mladosti. Umrli je na posledicah težke, zavratne bolezni g. Richard Slavce, ki je ukaal komaj 27. leto svoje življenjske dobe. Bil je blag, tih in v svojem obnašanju ljubezljiv. Odlikovala ga je plemenita družabnost, ki mu je pridobila v Mariboru obilo iskrenih prijateljev. Pokojni je bil sin bivšega kavarnarja »Orienta« g. I. Slavca. Blagennu pokojniku časten spomin, žalujoči Slavčevi rodbini pa naše iskreno sočutje.

Din 80.000.—

je 15. t. m. zadela SREČKA RAZREDNE loterije št. 19.328, ki je bila kupljena v glavni kolekturi BEŽIAK v Mariboru — Gosposka ulica 25.

* Dvakrat zaporedoma je udarila strela v hlev posestnika Ludvika Sočiča v Črnolavcih. Zanetila je na podstrešje požar in je bilo vse seno takoj v ognju. Domači in okoliški gasilci so prav v kratkem času prihiteli na pogorišče in so ogenj hitro pogasili, vendar znaša škoda nad 30.000 din, ker je zgorela strela in je tudi postala vsa krma radi ožganosti in odlmljenosti neuporabna.

* Obdukcija trupla pokojne Cafuta Marije na pokopališču Sv. Janž na Dravskem polju je dogmala, da je umrla Cafuta zaradi notranje izkrvavitve in zastrupljenja krvi (sepsa) kot posledice odprave plodu. Plod je odpravila neka babica pri Sv. Miklavžu. Nadaljujejo se poizvedbe.

* Požarna nevarnost za pravoslavne cerkev je bila v četrtek, ko so pasante opazili, kako se iz zgradbe vali dim. Ugotovili so, da je doslej še neznan storilec v zasebnem prostoru, ki služi gradbenemu podjetju za pisarno, zanetil kupček šibja, ki je zgorelo ter povzročilo, da so se vncle deske.

* Cene avtomobilov za vožnjo na Pohorje. Glede na to, da je krasna gorska cesta na Pohorje izpeljana že do Pohorskega doma in Mariborske koče ter glede na to, da je cesta od Mariborske koče do Ruške koče po grebenu Pohorja posebno v lepem vremenu dobro vozna, se je Tujsko prometna zveza »Putnik« v Mariboru obrnila na Združenje prevoznikov obrtov v Mariboru zaradi maksimiranja cen za avtomotaksije. Z druženje je pod šte. 466 od 13. julija t. l. sporočilo, da ne sme noben avtomotaksist računati od glavnega kolodvora v Mariboru do Pohorskega doma ali Mariborske koče več ko 200 din, za vožnjo do Ruške koče pa ne več ko 250 din.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v juliju po stoletnem koledarju

Dan je dolg 16 ur, 2 minuti in se do konca meseca skrajša za 56 minut.

S. 17. Aleš

N. 18. Miroslav

P. 19. Vincenc

T. 20. Elija

SPORT

Še o zmagi Ilirije nad Jadranom Stanje točk v plavanju in waterpolu — Kako je bilo v stafetah in waterpolu

Tekmovanje za »Jadranski pokal« se bliža koncu prvega kola. Do zdaj sta absolvirani dve tretjini tekem in preostaneta le še dve, kakor se bo začelo 2. kolo. Triestina je dobojevala že vse doboje 1. kola, Ilirija in Jadran pa dva in manjka le še srečanja Viktorija — Jadran in Ilirija — Viktorija. Tržačani zaradi tega trenutno vodijo, po doseganju izidih je pa gotovo, da bodo po končanem 3. kolu zasedli kvečjem 3. mesto, dočim bo za 1. mesto boj med Ilirijo in Viktorijo. Favorit je Ilirija, ki si bo najbrž letos priborila pokal v plavanju, dario mestne občine na Sušaku. V waterpolu ima največ izgledov Jadran, dokončno pa se bo odločilo po njegovem srečanju z Viktorijo.

Stanje tekmovalja po srečanju Ilirija — Jadran je naslednje:

v plavanju: 1. Triestina 149 točk (3 srečanja), 2. Ilirija 125 (2 srečanja), 3. Jadran 97 (2 srečanja), 4. Viktorija 59 (1 srečanje).

v waterpolu:

Jadran	2	2	—	9:5	4
Viktorija	1	1	—	9:0	2
Ilirija	2	1	—	7:7	2
Triestina	3	—	—	8:15	0

Še nekaj podrobnosti s tekme

Zaradi pozne ure smo se morali v naši večerjani številki pri zadnjih dveh točkah omejiti na gole številke, poročila o waterpolu pa nismo več utegnili objaviti. Zato dodajamo še:

Pred obema stafetama je bilo stanje točk 48:29 za Ilirijo, s čimer je bila končna zmaga zagotovljena. V ženski stafeti Ilirija ni imela nobenih izgledov. Že Rojetova je prišla 3 m naskoka, ki se je v vsako predajo povečal in je odlična Bearova priplaval na cilj z dobrih 10 m prednosti. Čas 2:20.4 je za težki bazen Iliriji odličen in je boljše dosegla le še državna reprezentanca. Ilirijanke so plavale s časom 2:27.8 točno sekundo slabše kakor proti Triestini.

Ogorčena borba se je pričakovala v olimpijski stafeti. Jadran je svoje najboljšje številke dal za to. Zaradi tega ni dal na 400 m nastopiti Gazzariju, ki bi — po odličnem rezultatu v Trstu 5:12 — prav gotovo premagal Mihaleka. Tudi Senjanovič iz istega razloga ni nastopil na 100 m prosto in je imel torej Jadran s Senjanovičem in Marovičem dva popolnoma sveža tekmovalca v stafeti, dočim so vsi Ilirijanci absolvirali že po eno točko. Jadran je hotel za vsako ceno izbristi strahotno, slabi čas v Trstu (11:00.3), kar se mu je v 10:21 posrečilo, čeprav nasproti Iliriji, ki ima nedvomno najmočnejšo stafeto v Jugoslaviji, ni mogel računati na zmago. Med starim Senjanovičem, bivšim rekorderjem in dolgoletnim prvakom ter juniorskim prvakom Schellom, se je razvila ogorčena borba, ki jo je v koncu odločil za sebe junior, Schell je prinesel 3 m naskoka

in s 2:29.7 prvič v življenju plaval pod 2:30. Spošiti Gazzari je za tem kmalu ujel Mihaleka in celo pridobil do predaje toliko naskoka, kolikor je bil pri predaji zadaj. Mihalek je plaval z 2:35.8 najslabši čas od domačih, Gazzari pa z 2:30.2 najboljšega za Jadran. Wilfan je nato že pri 50 m dohitel Petrošiča, imel pri 100 m že 3 m naskoka, pri predaji pa dobrih 10 m. Z rezultatom 2:27.1 je bil med vsemi najhitrejši. Fritsch je nato brez posebnega napora plaval 2:28.4 (proti Triestini 2:26.8) in pustil Maroviča 30 m za seboj. V borbi bi Ilirijanci gotovo plavali pod 10 min., da si je rezultat 10:01 izvrst.

V waterpolo tekmi, ki se je končala s 6:4 (1:3) za Jadran, ni dosti manjkalo do preseženečja. Ilirija, ki je v postavi Pribošek, Watzke, Otruba, Wilfan, Fux, Fritsch, Lenart morala nastopiti brez bolnega branilca Jamnika, je nasproti Jadranu v postavi Mihovilič, Nonković, Birimiša, Roje, Pavičič, Bonacič, Petrušič, v prvem polčasu zaigrala odlično. V Ljubljani se nismo videli tako napete in v drugi polovici tudi tako ostre igre. Ilirijanci so se usidrali na Jadranovi polovici in je moral reprezentančni vratar Mihovilič pokazati vse svoje znanje, da je držal številne nevarne strele, pri tem sta mu še znatno pomagala drog in prečka. Prvi gol je zabil Jadran po Bonaciču, ki je pa bil popolnoma nepravilen, ker je Pavičič z obema rokama držal Otrubo za noge, da ni mogel startati na Bonaciča. Sodnik tega, povsem očitnega foula ni videl, zaradi česar je moral več minut poslušati življenjski koncert tisočglave množice. Razburjenje se je šele poleglo, ko je Fux neobranljivo izenačil, nerazpoloženje se je pa izpremenilo v vihar navdušenja, ko je tik nato Lenart z dvema bombama postavil stanje polčasa 3:1 za Ilirijo. Malo prej se je Birimiš, ki je startal baš v Fritschev strel, primerila nezgodno, da je dobil udarec po obeh, ter je moral do konca igre iz vode. Pridružil se mu je še Fritsch, ker mora biti, v primeru nezgode, po pravilih na obeh straneh enako število igralcev. Do konca se je igralo s 6:6 igralci.

Po odmoru je Ilirija, ki se je v prvi polovici preveč izklopala, popolnoma klonila in je Jadran v silovitih naskoku zabil 5 golov po Rojetu, Pavičiču, Bonaciču, Petrošiču in Pavičiču. Gol slednjega je bil nepravilen, ker je imel pred strelom žogo najmanj 10 sekund pod vodo. Za prejete gole ima razen drugih precej »zasluge« tudi Pribošek, ki je razen odličnega Wilfana z ostalimi vred izžubil glavo. Tik pred koncem je Fux postavil končno stanje 6:4 za Jadran. Kljub porazu je nudila Ilirija do zdaj svojo najboljšo igro in nasproti Jadranu še nikdar ni dosegla tako ugodnega rezultata. Jadranova zmaga je bila zaslužena po odlični igri drugega polčasa.

na po 152 finančnega zakona s obdobjem, da je zagrešil nečestna, po kazenskem zakonu kazniv dejanja. Tudi zoper ta odlok se je g. Ogrin po svojem zastopniku dr. Antonu Sviglju, odvetniku v Ljubljani, pritožil na upravno sodišče v Celju. Upravno sodišče je pred odločitvijo počakalo na izid sodnega postopka, ki je bil na prijavo banske uprave uveden zoper I. Ogrina po državnem tožilstvu v Ljubljani. Državno tožilstvo je po izvedeni preiskavi kazensko postopanje ustavilo z izjavo, da ni osnove za pregon ovrženca.

Na osnovi tega sklepa državnega tožilstva je sedaj tudi upravno sodišče v Celju o zadevi razpravljalo. Sodišče je v polni meri ugodilo pritožbi g. Ogrina ter razveljavilo odločbo banske uprave, s katero je bil g. Ogrin razrešen kot župan in občinski odbornik na Rudniku.

G. Ivan Ogrin je znan in čislán tudi daleč izven domačega kraja. Zlasti v Ljubljani ima mnogo znancev in prijateljev. Noben, kdor ga pozna, ni nikdar niti za hip podvomil o njegovem kremenitem značaju in vzornem poštenju. Kljub temu pa bodo, in z njimi vsa nacionalna javnost, z zadoščenjem prejel vest, da so končno tudi z merodajne sodne strani bili zavrnjeni neomayni očitki proti njemu. Upajmo, da bo sedaj končno imel mir in da se bodo odprle oči tudi domačim na-čelom.

Bratje Sokoli na delu

Uprava Sokola Vič vabi svoje članstvo in naraščajo, da se jutri udeležijo polnoštevilno nastopov bratskih društev v Zg. Šiški in na Vrhniki. Udeležba v kroju, Zbor članstva in naraščajo za Vrhniko jutri ob 12.45 v Sokolskem domu, za Zg. Šiško ob 14.30. Vožnja na Vrhniko in nazaj v Ljubljano 8 din. Uprava pričakuje, da bosta članstvo in naraščajo storiла svojo dolžnost in vrnila poset društvom, ki so nas zadnje nedelje posetila v častnem stavlju. Uprava.

Sokolski dan v Sv. Petru pod Sv. gorami. V lepi Soleški dolini leži naš kraj, ki je morda najlepše naselje obmeje Sotle. Zgodovinsko znan je ta kraj po turških vpadih po kmetskih uporih in po okoliških gradovih. Še danes nemo zoro razvaline Kunspeškega grada na eni in Cesar grada na drugi strani Sotle v njeno dolino, kjer je nastala pesem »Lepa naša domovina«. Širna ravan, ki se odpre proti Hrvaškemu Zagorju, je prepolna s slovensko krvjo; tod so doživeli čete upornik kmetov pod vodstvom Ilje Gregorčiča l. 1573. zadnji poraz nad lo ravnanje bo zaplapolal v nedeljo 1. avgusta nov sokolski prapor. Naše Sokolsko društvo, ki je preživelo že marsikaj, se tiho in mirno pripravlja za svoj telovadni nastop, ki bo združen lo pot z razvitim društvenega prator. Velik in pomemben bo ta dan, saj bo pod veličastnim praprom združeno vse, kar je sokolskega. Sleherni pripadnik našega Sokola bo ponovno prisegel v duši z svetobito Sokolstvu in s tem ljubljenu kralju in ljubljenu domo-

vin. Naj bo novi prapor res ona sila in ona moč pod čigar okrilje bi se zbrali vsi, prav vsi, katerih srca so čista, katerih duše hrepeno po bratstvu in katerih misel ter celo stremi za plemenitimi sokolskimi idejami. — Od blizu in daleč se naj zgrne val čistih sokolskih src, da prisloviše svetlanemu trenutku, ko bo prvič nad St. Petrom zaplapolal novi sokolski prapor. Proslava se prične ob 15. uri z razvijanjem prapora. Nakar bo povorka in telovadni nastop. Po nastopu bo prosla zataja. Vstopnina je prostovoljna. Za okrepilo bo nad vse poskrbljeno. Zato v nedeljo 1. avgusta t. l. vsi v prelepi St. Peter pod Sv. gorami.

„Samomor v Sokolskem domu“

Pod tem naslovom je »Slovenec« v sredo prinesel naslednjo notico iz Novega mesta:

»Starejšo hčerko najemnice gostilne Sokolska klet so popoldne ob treh našli obešeno v stranišču. Nesrečnica, ki je bila katoliške vere, se je pred 14 dnevi pravoslavno poročila z uslužbencom svoje matere. Vzrok smrti se ni ugotovljen.«

Z ozirom na to notico, ki je po svojem bistvu grdo tendenciozna, nas je naprosila uprava pravoslavne župnije v Ljubljani za objavo naslednjega pojasnila:

»Nesrečnica je vstopila v pravoslavje zaradi poroke s pravoslavnim možem. Kakor izhaja iz uradnega zdravniškega izprijčevala, je izvršila samomor v duševni zmedenosti in v neodgovornem stanju. Bila je že več časa duševno bolna ter je zlasti bolehalo na melanholiji, torej na boleznih, pri katerih so samomori prav pogosti. Vrh tega je bila dedno obremenjena od prednikov, od katerih se danes trije zdravijo v bolnici.«

K temu pojasnilu pač ni potreben noben dodatek. »Slovenec«v poročanje je dočela v skladu z ono moralo, ki se uči in izvaja iz slovenskih vrst.

Iz Zagorja

— Velike težave z zaposlitvijo brezposlenih delavcev ima uprava občine. Veak dan prosijo takji reveži za delo, odgovor pa je vedno enak: nimamo dela. Sedaj je občinska uprava razglasila, da občina ne more stalno zaposliti brezposelnih delavcev, ker se izvajajo vsa javna dela samo v okvirju proračunske možnosti. Občina pričakuje, da bo nekaj brezposelnih dobilo delo pri rudniku, ko bodo urejali novo strugo Kotredčice. Ker pa je prišlo do nesoglasja med rudnikom in nekaterimi posestniki, ni znano, kdaj bodo začeli z delom. Med množico brezposelnih delavcev se razširja jo najrazličnejše govorice o zaposlitvi rudarjev v tujini. Zdi se mnogo govori o ponudbah dela v belgijskih rudnikih. Razširila se je tudi vest, da hodijo po Savinjski dolini te agentje, ki najemajo mnogo delavcev za razna podjetja v tujini. Vseh teh vesti pa nihče ne kontrolira in tako je tragedija brezposelnih še povečana, ker sledijo lepim nadom vedno huda razočaranja.

Gospodarstvo

Tudi Bačka bo morda izvažala jabolka

V Subotici je te dni komisija kmetijske kontrole postaje iz Topčidera pregledala subotiske in okoliške sadovnjake. Ta pregled je izvršila zavoljo tega, da bi dognala uspehe škropljenja proti ušem San Jose, ki so ga preteklo zimo opravili tamkajšnji sadjarji, in je ugotovila, da je stanje zelo povoljno. Na podlagi te ugotovitve upajo baški sadjarji, da bo ukinitve zaprana izvoza njihovega sadja in to toliko bolj, ker je znano, da izkasta dobra jabolka samo Slovenija in severna Bačka.

Kakor se zatrjuje, pa sadovnjaki v južni Bački niso stoočstno očističeni nevarnih uš, vendar je množina bolnih jabolk baje tako majhna, da ni vzroka za ponovno zabrano izvoza. Seveda bi se moralo pri izvozu uvesti strogo nadzorstvo, da bi se ne izvažala tudi bolna jabolka. Izvažanje bolnih jabolk iz Bačke bi tudi izvozu sadja iz Slovenije zelo škodovalo. Bački izvozniki in sadjarji zdaj z največjim zanimanjem čakajo na odločitev. Sodimo pa, da bi bilo v interesu vsega našega sadnega izvoza, če se ne prenačlamo.

Mrtvilo na banatskem vinskem trgu

Slovenske vinogradnike bo gotovo zanimal položaj na banatskem vinskem trgu. Tudi banatski vinogradniki, ki sem in tja prihajajo slovenskim vinogradnikom v zelnik, tožijo o slabih časih. Že več telov je kupčija čisto mrtva. Domača trgovina kupuje malo, a tuji sploh že od nekdaj ne prihajajo v večjem številu po banatska vina, posebno ker vinogradniki ne pustijo v cenah. Sicer pa so po nekkih računih zaloge že majhne, in prav zaradi tega so vinogradniki v cenah nepopustljivi. Zalozne pri vršarših vinogradnikih se cenijo na 120, pri vršarših trgovcih pa na kakšnih 180 vagonov, to je torej 300 vagonov, med tem ko je pridelek v jeseni znašal okoli 1800 vagonov.

Vinogradniki in vinski trgovci sodijo, da se bodo stare zaloge do novega vinskega pridelka z lahkoto razpečale. Zdajenji zastoj se pripisuje poletnim mesecem, ko je povpraševanje po banatskih vinih običajno slabo. V avgustu, zlasti proti koncu, pa povpraševanje spet oživi.

Stanje vinogradov okoli Vršca in v južni krajih Banata se je v zadnjem času precej popravilo. Vroč, suhi dnevi so ustavili širjenje peronospor, a druge bolezni se javljajo bolj redko. Pričakuje se srednje dobra letina.

Cene vinom v Vršču se gibljejo: navadnim belim med 1.65 in 2.40, navadnim črnim, ki jih je zelo malo, med 2 in 3, kvalitativnim vinom pa med 3 in 5.50 Din za liter po kakovosti.

Tekstilna industrija na VI. Mariborskem tednu

Če so že doedanje razstave mariborske tekstilne industrije na mariborskih tednih zbujale splošno pozornost vseh obiskovalcev teh za Maribor tradicionalnih prireditelj, to letošnja razstava tekstilne industrije deležna še mnogo večjega občudovanja in priznanja mednarodnega občinstva in strokovnjakov na VI. Mariborskem tednu. Tokrat so se vsa mariborska indu-

strijska podjetja tekstilne panoge odločila prirediti razstavo tekstilne industrije v takem obsegu, ki bo presegala vse dosedanje Mariborski teden je dal tekstilni industriji na razpolago več priložnosti in Cankarjevi žoli na razstavišču, kjer bodo naši podjetni industriji vzorno uredili in okusno aranžirali proizvode tekstilne industrije tako, da bo na razstavi prikazan ves razvoj od sirov do najfinejših tkanin. Razstava tekstilne industrije na VI. Mariborskem tednu bo povsem velmesnata: saj pa se industriji pripravljajo nanjo že vse leto.

Letošnja razstava tekstilne industrije nam bo dokazala, da nismo več navezani na uvoz modernih tkanin iz tujine, ker se je naša tekstilna industrija že tako razvila, da more zadovoljiti še tako razvijen okus mondene žene. V zadnjem času so se nekatera mariborska tekstilna podjetja že tako izpopolnila, da morejo celo z blagom za moške tekmovali s tujino.

Gospodarske vesti

— Nova ocenitev letošnje žetve v Mađarski. Iz Budimpešte poročajo, da bo po največji oceni žetve znašal izvozni presežek okoli 6 do 7 milijonov metričnih stov. Po tej oceni bo Mađarska imela tudi večje količine žit in ječmena za izvoz.

— Za izvoznike orehovega lesa. Narodna banka ponovno opozarja izvoznike orehovega lesa, da bo overenje za zavarovalno valute pri izvozu orehovega lesa, v kilninske države izdajala samo še do 31. t. m. Prosnje za omenjena overenja, ki jih bo prejela Narodna banka po tem roku, se ne bodo več upoštevale.

— Jugoslovanska-poljska zvezna tarifa za prevoz blaga je stopila predčrtašnjim 15 t. m. v veljavo. V tarifo so uvrščeni za zlasti samo najvažnejši predmeti, ki prihajajo v poštev za izmenjavo med Jugoslavijo in Poljsko. To so v pravcu Jugoslavije — Poljske: tarifa 103.: presno in suho sadje (kakor češnje, grozdje, lešniki), tarifa 106.: ovirane in jagnje kože, sirove in konserve, ekstrakti za strojenje kože in tarifa 110.: orehovi okrogli les; v pravcu Poljske — Jugoslavije pa: tarifa 2.: seme sladkorne pese, tarifa 8.: mineralna olja in destilati (benzole, petroleji, parafini), tarifa 4.: plošče vezanega lesa, tarifa 8.: bombažno in volno tkaninsko blago, tarifa 10.: kemijski produkti za barve, kakor natrijev klorat, amonijev klorit in drugi. V pripravi so še tarife v pravcu Jugoslavije — Poljske za razno blago, žive ribe, sirov tobak, oljna semena, rude in blago, železo in jeklo in izdelke iz železa in jekla, stroje, razne kovine, produkte destilacije premoga, keramično blago in elektrotehnične aparate. Vozninske postavke so izražene v pravcu za Poljsko do 13 poljskonemskih in poljskoslovenskih mejnih prehodov (v dinarjih), a v pravcu za Jugoslavijo do 15 jugoslovenskih mejnih prehodov. od Jesenice do Vršca (v zlotih). Tarifa velja za zdaj samo za vagonsko pošiljke. Pripomniti je še, da sta v tarifi uvrščena tudi mejna prehoda Caribrod in Djevdjelja in se zaradi tega more tarifa praktično uporabljati tudi za transporte iz Bolgarije in Grčije. S poljske strani sta v tarifi Gdansk in Gdynia za uvoz, odnosno izvoz preko teh pristanišč.

— Svica terja od nas po kliringu 10 milijonov dinarjev. Od 1. januarja letos je vrednost našega izvoza v Svico prekročila vrednost uvoza iz Svice. Na ta način

je izgubila malo švicarskih terjatev nasproti nam po starem kliringu. V teh šestih mesecih pa je nastala nova terjatev švice od nas. To je naša Narodna banka blokirala in stavila na poseben račun. Teh blokiranih dinarjev za račun Svice je zdaj okoli 10 milijonov dinarjev in je za znesek postavila Narodna banka 15. t. m. v novi klirng s švico.

— Konverzija poljskih inozemskih dolarskih posojil. Poljska vlada je sklenila, da se izvrši konverzija inozemskih dolarskih posojil v 1 in pol odstotna notranja posojila v zlotih. Imetniki omenjenih vrednostnih papirjev so ta sklep z zadovoljstvom sprejeli na znanje. Dolej je bilo predloženo v zamenjavo za okoli 50 milijonov zlotov dolarskih papirjev. To novo konverzijsko posojilo je kotiralo na borzi, in sicer po 49 zlotov za 100 zlotov nominala.

Borze

16. julija

Na ljubljanski borzi so avstrijski šilingi v privatnem kliringu tudi danes za malenkost popustili; trgovali so se po 8.57. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 8.55 in angleški funti po 238, med tem ko so se grški boni ponujali po 32.25, španske pezete po 300 in italijanske lire po 215. Nemški klirinski čeki stanejo v Ljubljani 12.57, v Beogradu 12.57 in v Zagrebu 12.5650 (za konec avgusta 12.56 in za sredo oktobra 12.5450).

Na zagrebškem efektornem tržišču je vojna škoda popustila. Zaključki ni imela. Zaključki so bili v 6% dalm. agrarnih po 75, v 6% beguških po 72.25 (drobni kosi), v 7% Blairu po 85.50, v 8% Blairu po 98.50, v PAB po 196, v šecerani Osijek po 200, v Trbovljah po 235 in v Jadranski plovidbi po 360.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2394.91—2409.51, Berlin 1748.53—1760.41, Bruselj 531.70—736.78, Curih 996.45—1003.52, London 215.55—217.61, New York 4314.76—4351.07, Pariz 168.39—169.83, Praga 151.54—152.64, Trst 228.20—231.28.

Curih. Beograd 10, Pariz 16.68, London 21.6550, New York 436.1250 Bruselj 73.45, Milan 22.9750, Amsterdam 240.35, Berlin 173.35, Dunaj 83.10 (82), Stockholm 111.65, Oslo 108.80, Köbenham 96.70, Praga 15.21, Varšava 82.75, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 408—408.75, 4% agrarne 52—53, 6% dalm. agrarne 74.75—75.50, 6% beguške 72.25—72.75, 7% stabiliz. 86.50—87, 7% invest. 89.50, den., 7% posojila DHB 100 den., 7% Blair 85.50—86, 8% Blair 96—98.50; delnice: PAB 196—198, Narodna banka 7150 den., Gutmann 60 bl., šecerana Osijek 195.200, Osiječka ljevaonica 185—200, Trbovje 240—245, Oceania 250 den., Jadranska plovidba 360—380.

Beograd. Vojna škoda 408.75—409.25 (408.50—409), za sept. 408—409, 4% se verne agrarne 52.25 den., 4% agrarne 52.25—52.75 (52.75), 6% beguške 76.75 den. (77), 7% posojila DHB 100 den., 7% Blair 85.75—86, 8% Blair 95—96, 7% invest. — (90, drobni kosi), PAB 198 den., Narodna 7170 den., 7% stabiliz. 87 den., 6% dalm. agrarne 74.75—75.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago (16. t. m.). Začetni tečaj: pšenica: za julij 124.25, za sept. 125.1250, za dec. 127; turščica: za julij 127.50, za sept. 118.7500, za dec. 79.50.

+ Winnipeg (16. t. m.). Začetni tečaj: pšenica: za julij 148, za sept. 140.50, za dec. 137.

+ Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendence ustaljena. Promet srednji. Pšenica, nova: baška 170 — 173, sremska in slavonska 169 — 172, banatska 168 — 170, baška ladja Tisa in ladja Begej 178 — 180. Oves: baški, sremski in slavonski 100 — 102.50. Ječmen: baški in sremski novi, 65 kg 117.50 — 122.50, Rž: baška 140 — 150. Turščica: baška in sremska 93 — 94, banatska 90 — 92. Moka: baška in banatska »Ore« in »ogre« 262.50 — 272.50, »2« 242.50 — 252.50, »3« 223.50 — 232.50, »6« 192.50 — 202.50, »7« 162.50 — 172.50, »8« 120 — 122.50. Otrubi: baški in banatski 86 — 93.

+ Budimpeštanska terminalska borza (16. t. m.) Tendence prijazna. Promet srednji. Turščica: za avg. 11.52 — 11.55, za sept. 11.86 — 11.90.

BOMBAZ

+ Liverpool (15. t. m.) Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za jul. 6.79 (prejšnji dan 6.81), za okt. 6.77 (6.79), za dec. 6.74 (6.76).

+ Newyork (15. t. m.) Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za jul. 12.08 — 12.10 (12.47), za avg. 12.09 (12.47), za okt. 12.10 — 12.12 (12.47), za dec. 12.05 — 12.07 (12.88 — 12.39).

Važno za obiskovalce Mariborskega tedna

Maribor. 16. julija.

VI. Mariborski teden bo od 31. julija do 8. avgusta. Generalna direktorja državnih železnic je odobrila polovično vozino v času od 29. julija do 10. avgusta. Obiskovalci VI. Mariborskega tedna, ki hočejo uživati 50odstotni popust na železničnih, naj kupijo na obeh postajali ali pri »Putnik« direktno kolo vozno karto do Maribora in železniško legitimacijo K 13 za 2 din. Železniške karte pri prihodu v Maribor ne smejo oddati, ker velja ta skupno z železniško legitimacijo, na kateri se potrdi obisk VI. Mariborskega tedna, za brezplačen povratek do obeh postaj. Legitimacije za vstop na Mariborski teden se kupijo v Mariboru.

Za obiskovalce, ki plačajo vozno karto do 15 din, se žigosa železniška legitimacija na podlagi običajne dnevne vstopnice za 5 din, za vozne karte od 15 do 25 din je treba kupiti legitimacijo M. T. za 10 din, ki velja za 2 dnevna in 2 večerna obiska. Za vozne karte od 25 do 60 din pa legitimacijo za 15 din, ki velja za tri dnevne in tri večerne obiske ter končno za vozne karte nad 60 din legitimacijo za 25 din, ki velja za šest dnevni in šest večernih obiskov. Legitimacija M. T. se glasi na ime in je neprenosljiva.

Vstopnice za Mariborčane in vse one, ki se ne poslužujejo polovične vozine, veljajo za enkratni dnevni obisk 5 din, enkratna večerna vstopnica pa 3 din, za otroke in dijakе s šolsko legitimacijo in vojaške etane dnevna ali večerna vstopnica 2 din. Obiskovalci VI. Mariborskega tedna se morajo poslužiti tudi stalne legitimacije M. T. za 25 din, ki velja za deset dnevni in deset večernih obiskov.

Trening z enajstoročico ISSK Maribora

bo igralo moštvo SK Ljubljane jutri popoldne ob 18. na igrišču ob Tyrševi cesti

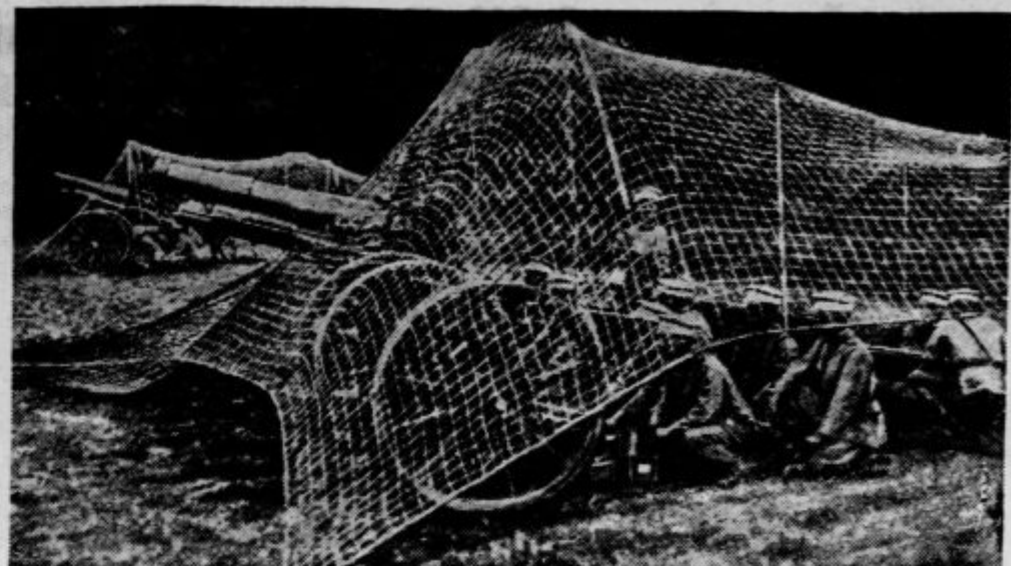
Upoštevaljbe vse dosedanje izkušnje se vodstvo Ljubljane trudi, da bi moštvo čim bolj temeljito pripravilo za ligina tekmovalja. To, kar se je pripetilo moštvo v začetku spomladanske sezone, se ne sme več ponoviti, če hoče naš zastopnik igrati vidno vlogo v tem tekmovalju. Ker je igralnega materiala dovolj, je treba vse preizkusiti, postaviti posameznika na mesto, ki mu najbolj ustreza in — kar je najbolj važno — izbrati najboljše moči v sportnem in tudi moralnem pogledu. Priporočljivo bi bilo prirediti tekme z močnejšimi nasprotniki, toda ti so tako dragi, da klub s pičlimi gledalci, ki sedaj obiskujejo tekme, ne more kriti stroškov. Eno pa drži in to, da je nedeljski gost po sposobnosti najbolj talentirano moštvo z

V nekaj vrstah

Neki beograjski list objavlja včeraj v senzacionalni obliki čudne podrobnosti o nekkih izjavah ilirijanskih plavalcev Dravska Wilfana, Mirana Fuxa in Borisa Zihlerja v zvezi s svetovnimi dijaškimi igrami v Parizu. Kakor smo na tem mestu že zabeležili, je nastalo, kakor med ostalimi sportniki, tudi med našimi najboljšimi plavalci zaradi udeležbe na teh tekmah hudo trenje, ker se termin teh tekem krije z važno mednarodno prireditvijo v Dubrovniku in ti plavalci ne bodo mogli na obe prireditvi. Plavalci so baje zaradi tega podajali neke izjave, ki so jih takoj nato drugod demantirali, zdaj pa so iz vsega tega v enem taboru Beograda ustvarili novo sportno senzacijo, ki bo imela najbrže še zelo neprijetne posledice. Kdo je kriv in kdo ni kriv, tega zdaj že ni mogoče več presoditi, gotovo pa je, da bo prej ali slej prišlo na dan. Upamo, da imajo naši plavalci sami največ interesa na tem!

Danes, v ponedeljek in v torek se bodo na teniških igriščih nevarnega Wimbledona začele prave

Japonska vojska na vojnem pohodu v Mandžurijo

Na levi: Pohod japonskega vojaštva za časa zadnjih sovražnosti na Harbin — V sredi: Japonske vojaške straže v popolni bojni opreml — Na desni: Maskiran top japonske vojske

Ponuja se nova abeceda

Petnajst odstotkov prihranjenega časa in prostora

Italijanski lingvisti poročajo, da je profesor na milanski tehnični visoki šoli Luigi Cadei izumil nov sistem pisave, ki omogoča z nekaterimi reformami navadne abecede veliko štednjo pri času in denarju.

Glavna sprememba bi bila v tem, da bi se dvojni soglasniki, takozvane »konsonance«, kakor »dr«, »bl«, »be«, pisali z eno samo črko, približno tako, kakor pišemo tudi glas »ks« z »x«. Prav tako bi enojne glasove, ki jih pišemo v različnih jezikih z več črkami, n. pr. »š« s »sch« in »h« s »ch«, pi-

sali z eno samo pismenko. Končno bi se tudi samoglasniki ne pisali več z lastnimi pismenkami (a, o, u itd.), temveč bi se označevali s položajem naslednjih črk, približno tako kakor glasbene note v štirih vrstah.

Če vzamemo natančno, hoče Cadei uveljaviti le nekatera načela, ki jih že davno pozna stenografija. Izračunal je, da bi bilo s tem mogoče prihraniti 15 odstotkov črk in za toliko bi se zmanjšale po svojem obsegu tudi publikacije. Se enostavnejše bi bilo, če bi sprejeli kakšen stenografski sistem kot obvezen sistem pisave.

Japonska v znamenju mobilizacije

Po zadnjih vesteh iz Daljnega Vzhoda stoji vsa Japonska v znamenju ogromnega mobilizacijskega procesa, ki se ne nanaša samo na vojaštvo, ampak zajema tudi finance, industrijo in propagando — Na sliki: Japonski cesar Hirohito pri vojaški paradi

Nekaj novega za zaljubljenca

Kino s prostorom za parkiranje avtomobilov v Hollywoodu

V Hollywoodu imajo nenavadno kino na prostem. To je širen, neograjen prostor. Pripelješ se vanj z avtom in s šoferskega sedišča si potem lahko ogleduješ filme, ki jih projicirajo na velikansko platno. 465 avtomobilov ima tu dovolj prostora, ne da bi se gnetli.

Vozovi se postavijo v polkrogu in prostor je malo nagnjen, tako da imajo tudi tisti, ki sedijo zadaj, dober razgled na platno. To platno je prav za prav cementna plošča, na katero projicirajo žive slike z dvema močnim aparatom. Njihova svetlost je tako velika, da so slike jasne tudi v hudem dežju.

Sploščka so predvajali zvoke z dvema zvočnikoma, ki sta bila nameščena ob obeh straneh »platna«. Veter in širina ter dolžina prostora pa so slabo vplivali na oddajo zvokov. Zato se namestili zvočniki

za vsakega gledalca, to je na vsak avto posebej. Sedaj je mogoče gledati Greto Garbo in poslušati njeno šepetanje, celo če so okna voza zaprta in lije kakor iz škafa.

Ta kinematograf ima nedvomno svoje prednosti. V kalifornijskem poletju, ki traja praktično deset mesecev, ti ni treba tapeti v zaprtim in zatohlim prostoru, a v svojem vozu sedi udobneje nego v najudobnejšem gledališkem fotelju. Starši pridejo lahko s svojimi otroki. A največjo vrednost ima ta kinematograf na prostem peš za zaljubljenca, ki so vedno radi obiskovali filmske predstave, kadar so hoteli biti sami.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Zadnji cesar Kitajske

Vladar Puyi, zadnji cesar Kitajske in sedanji vladar Mandžukua v kitajski narodni noši

Tifus v Carigradu

V nekaterih predelih Istambula je začel nedavno razsajati tifus. Nekaj časa je bila bolezen omejena samo na nekatere četrti, zdaj pa je dobila epidemijski značaj. Oblasti so zaradi tega odredile prisilno cepljenje proti tifusu. Cepljenju se morajo podvreči v prvi vrsti državni in mestni uradniki ter člani njihovih družin.

Gobe s strihninom

V Domonju pri Gößlitz so nekatere osebe jedle gobe in hudo zbolele. Dvajset bolnikov so morali prepeljati v bolnišnico. Nekaj star kmet, neka vdova in dva njena vnuka sta podlegla zastrupitvi, pet drugih oseb pa se še bori s smrtjo. Preiskava je dognala, da niso bile strupene gobe, ki so jih jedli nesrečniki, ampak so bile zastrupljene s strihninom. Strihnin je prišel vanje na ta način, da so ga narobili po tleh kjer so rasle gobe za vabo nezahvalni divjačini.

Kino v letalu

Neka holandska družba za zračni promet je v večjo kabino za prevažanje potnikov vgradila aparat za filmske projekcije na platno. Naprava se je tako dobro obnesla, da predvajajo zdaj filme potnikom v zabavo in razvedrilo na vsaki vožnji. Družba bo opremila s kinematografskimi aparati vse svoje aeroplane, ki vozijo na evropskih zračnih progah.

Nepričakovan gost z neba

Nenavadno dogodivščino je imel pred dnevi neki šofer, ki je dirjal z avtom iz Chamonia proti Bonnevilleu. Opazil je, da se je iz precejšnje višine spustil proti njemu ogromen ptič. Še preden se je dobro zavel, je priletel v avto ogromen orel z razpetimi krili, ki so pokrili vso notranjost taksija. Orel je lovil malskega ptiča, ki se je pred zasledovalcem skrival v avtomobilu. Vozar je imel prisotnost duha, da je nagle zapel vozilo in ušel orlu. Prišel je na Bonneville, kjer so ga razstavili na javen ogled v veliki železni kletki.

Nordijska rasa je najpočasnejša

Zenske so hitreje od moških

Dr. Čehak z biološkega zavoda državne akademije za telesne vaje v Berlinu, je objavil v reviji »Volk und Rasse« zanimive podatke o raziskavah glede »psihomoričnega tempa« obeh spolov in raznih ras.

Poekuse so izvršili s 1546 osebami. Med njimi je bilo 822 odraslih moških, večina članov delavskih taborišč in 91 odraslih žensk. Kot tempo je veljal čas, ki ga je potrebovala posamezna poskusna oseba, da je z vzvodom posebnega aparata vtisnila določeno število znakov.

Poekusi so pokazali, da so ženske hitreje od moških. To ni čudno, saj je znano, da so ženske posebno pripravne stroješke in igralke na klavir. Kar se tiče raziskav normalnega tempa različnih plemen, se je izkazala nordijska skupina kot najpočasnejša, temno vzhodna pa kot najhitrejša. Pri preizkušnji najhitrejšega tempa pa je pokazala severnjaška skupina večjo zmogljivost nego svelo in temno vzhodna.

Ločitveni roman

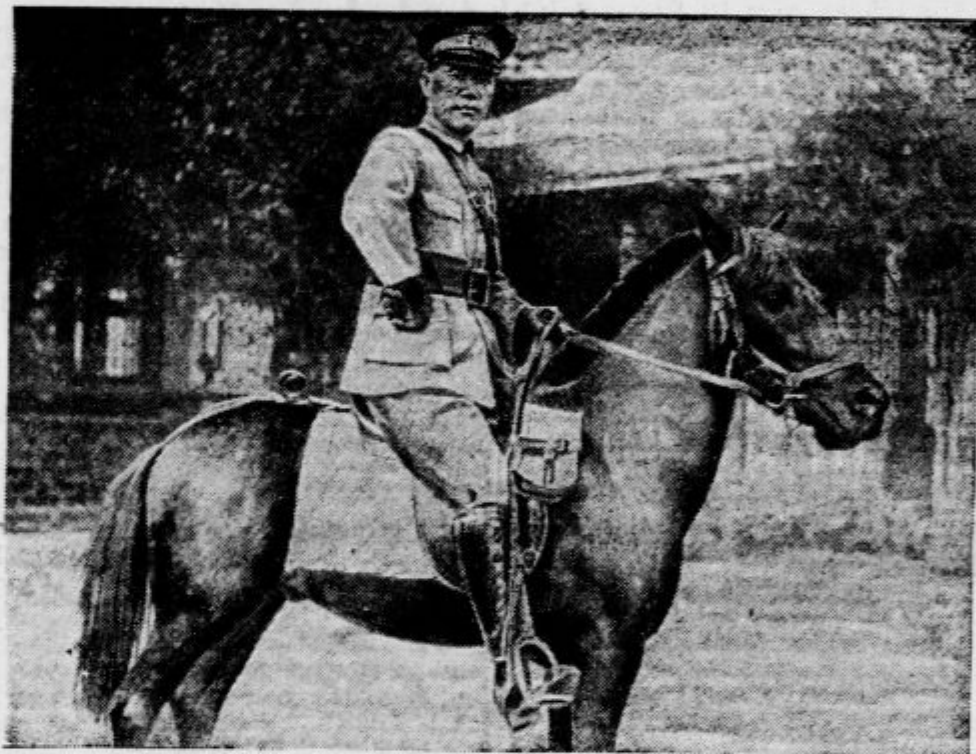
bolivijskega diplomata

Bolivijski diplomat German Caves je bil nedavno kam izgubljen s svojo osemletno hčerko, ki je bila pri ločitvi zaskrbljena njegovi ženi. V Rio de Janeru policija doslej še ni mogla ugotoviti, kam sta pobegnila oče in hči.

Nad štiri milijone obiskovalcev pariške razstave

Statistični urad pariške svetovne razstave objavlja vest, da je doslej obiskalo razstavo nad štiri in pol milijona gostov. Obiskovalci še vedno prihajajo v množicah.

Nanj se zanašajo Kitajci

Kitajski maršal Čangkašek, ki pravi, da velja za vse lahke srebro pol milijona vojaštva proti Japoncem

Mož krvavih dejanj

Kitajski vojaški rabelj, neobhodni rekvizit kitajske vojske

Radenska
prirodna mineralna voda

Zena ljubi močnega moža,

mož normalno ženo, brez nervoznih mah in živčnih napadov,

če pa zdravega uradnika.

Zahtevajte s kratko karto prospekte od

UPRAVE
RADENSKEGA ZDRAVILNEGA
KOPALIŠČA

SLATINA RADENCI (pri Mariboru)

ANEKDOTA

Cesarica Marija Terezija je nekoč hotela samostojno voditi svojo državo in je sklenila, da bo začela pri častnikih s čimom pomočnika. Feldmaršala Daun je razložila, da se bo povzela v činu nobenega oficirja, ki ni neoporečen v razmerju do ženskega spola. Daun je nato dejal cesarici: »Hvala bogu, da nisem več poročnik, tako mi bo vaša priznanost!« Cesarica je razumela vzklisk in se je končno odločila za milejši postopak.

VSAK DAN ENA

»Nu, in ste premislili tudi to, da boste morali posihmal vzdrževati družino?«
»Sem. Naša družina šteje že zdaj osem članov.«

(Politikone)

Takšne so pa kitajske čete

Levo: Kitajski vojaški oddelek odhaja na bojišče — Desno: Kitajski vojski iz Province Sečuan z dvema svečnikom — Kitajske armade sicer niso tako dobro opremljene kakor japonska vojska, vendar so Kitajci številno močnejši od Japoncev in so tudi vajeni podnebja v krajih, kjer se vrše zdaj spopadi

Kulturni pregled

O francoski narodni duši

Serijski zvezki pariške »Bibliothèque de Philosophie scientifique« je posvečena obravnavanju narodnih duš vodilnih evropskih narodov. Pred letom smo na tem mestu prikazali spis grofa Sforze »L'Amo italiennec. Serija obsega tudi spis Julesa Le-grasa o ruski duši in Louise Reynauda o nemški duši. Francosko dušo je obvladal v zajeti knjigi na 316 straneh urednik navedene biblioteke, član Instituta Paul Gaultier »L'Amo française« (Pariz 1936).

Kdor išče globljih pogledov v tisti zapleteni kompleks pojavov in vprašanj, ki ga psihologija obseva imenuje »narodna duša«, bo s pridom segel po teh knjigah. Razlikovanje enostranske in sporne ter da psihologija narodov se vedno ne more dati eksaktnih, brezpogojno veljavnih spoznav. Vzile temu ne more niti prikriti, da obsejajo neke obsejane karakteristike narodov, ki se pojavljajo v vseh izrazih njihovega obsejane življenja, že to splošne poteze so dovolj značilne in tehtne, da nas zamika duša teh narodov.

Dandanes ko mnogi sopro besedičijo o neki globoki krizi francoskega naroda in ko se z druge strani bolj upravičeno podarja njegovo poslanstvo v sodobnem svetu, je treba iti globlje in spoznavati francoski narod ne samo v njegovi politični in gospodarski stvarnosti, marveč tudi v njegovih bistvenih duševnih lastnostih, v značilnostih narodnega karaktera. Spis Paula Gaultiera bo vsakomur dober vodnik na težavi in zamolati poti v duševnost Francije.

V prvem delu obravnava pisec dva vna-nja čimilita, ki sta izoblikovala in ki se neprestano oblikujeta francosko dušo: so to tla Francije, ki združujejo raznolikost v ubrano enoto, s kakršno se ne more ponasati menda nobena država in ki omogoča kljub vsem svojim klimatičnim, geološkim in drugim kontrastom čudovito ravnotežje, iz katerega izvirajo osnovne značilnosti francoskega naroda. Drugo poglavje obravnava poglavite tvorne sile francoske zgodovine: so to poleg posrečenega rasnega mešanja in etnične spajanja linije političnega razvoja Francije skozi dolga veka, združevanje in odboj raznih idejnih vplivov, nastanek in medsebojna premikanja družabnih plasti, ki jih vodijo sedaj razvojne, sedaj revolucionarne sile. Vse vseh svoji dinamiki najdejo sile vedno svoje ravnotežje. Čudo in čast francoskega naroda je to, da umu spremenjati tradicijo in jo vendar nadaljevati, rušiti preteklost in ji vendar ostati zvesti, pravi pisec. »Francija je s sama ustvarila in se še vedno ustvarja.«

V drugem delu prikazuje pisec najprej inteligenco kot prevladujočo lastnost francoske duše. Je to sposobnost naglega razumevanja, kritične razsodnosti, jasnega mišljenja in prav tako jasnega izražanja; francoski duh se takisto kot francoski jezik izogiba vsega, kar je meglono, zmedeno in nedoločeno. Pri tem prihaja pisec do zanimivih primerov in obsejane karakterizacije racionalizma, ki je prav za prav najavljenejši izraz francoske duševnosti in ki prihaja včas do take enostranosti, da ga mora francoska kultura trudoma premagovati. Zanimiva so tudi izjavljanja o francoski domišljiji, ki uspešno popravljata suboparno umstveno. Nadaljnje poglavje obravnava

francosko čustvenost, žustvene in nagone, plasti narodnega značaja ter izrazito individualistično naravo francoskega človeka. Od tod vabi pisca pot k študiju družabnega življenja in svojih lastnosti, ki so se razvile iz uravnovešanja čisto individualnih stremiljenj in občestvenih nujnosti. Sledi poglavje o volji kot nadaljnji komponenti elcherne osebnosti in narodne duše; to poglavje je tem zanimivejše, ker prevladuje v tujini mnenje, da je to šibka stran romanskega in posebej še francoskega človeka. Pisec poudarja nasproti vsem predočkom francoski pogum in francosko delavnost. Na str. 114-146 Gaultierove knjige se dokaj podrobno seznanjamo s francoskim zasebnim življenjem, medtem ko nas nadaljnje poglavje vodi v javno življenje, v žgoče ozračje političnih in socialnih bojev, k osnovam znanega francoskega patriotizma. Najobsejnejše poglavje v knjigi je odmerjeno »francoskemu geniju« (str. 185 do 301). Je to pregled rezultatov francoskega dela in značilnosti francoskega duha v znanosti, v poeziji, v vseh vrstah umetnosti; zgledna slika korenitega, obsejane in za vse človeštvo neizmerno plovdivitega francoskega kulturotvornega duha, ki je dal vsej zapadni civilizaciji toliko izdelkov in vzpodbud.

V zaključnem poglavju skuša Gaultier strasti svoja raziskavanja in razmišljanja v celotno podobo francoske civilizacije, ki je »najlepša stvaritev genija Francije in v kateri se le-ta pojavlja v vsej svoji polnosti.« Civilizacija je Francozu čimutnost življenja v družbi in sploh umetnost življenja in njen smoter je ta, da stori narode bolj človeške. Ta civilizacija se naslanja na dediščino stare Grške in Rima in na vplive katoličanstva, ki je bilo dolgo francosko službeno vero in za razliko od nemške kulture, ki stremi po vrnitvi k naravi in se prav eadaj znova naslanja na svet instinktov, skuša francoska civilizacija zasnovati človeško življenje na nekih pravih, na individualnem in socialnem redu na urejenosti misli in čustev. Zato je francoska civilizacija ustvarila tip kavalirja, poštenjaka in liberalnega človeka ter skušala s njim povzdigniti človeško naravo, jo »naravniti«. Za Francoza je človek predvsem razumsko bitje, zato je zmožen živeti svobodno in pametno, uravnava svoje občestveno življenje z zakoni, ki so enako obvezni za vladajočo in vladane. Iz tega sledi tudi francosko pojmovanje države kot »mandatorja vseh svojih državljanov«, pojmovanje naroda in njegovih asimilacijskih zmogljivosti pravčnosti in pravosti v zasebnem in javnem življenju. Že od zgodnjih začetkov kaže francoska zgodovina izrazito humanitarno stremiljenje in smoter; njen cilj nikakor ni povzdigniti sebe in svoj narod nad druge, marveč prispevati k razširjenju obsejane civilizacije k neskončnemu napredku vsega človeškega rodu.

V Gaultierovi knjigi o francoski duši nahajamo tudi odgovore na vprašanja, ki so namalo zanimiva glede na naše posebne probleme: kako gleda francoski narod na svojo narodnost, na njene naloge in smotre; kaj je vsebina patriotizma; kakšne dolžnosti ima svobodni narod do svoje države in vice versa; kakšno praktično vrednost imata politična morala in stroga zakonitost. O tem pa ob priliki nemara kaj več!

1929 se je v svet s prvimi poletnimi načrtom začela druga velika akcija za ustvaritev nove specifično sovjetske ruske književnosti. Ta akcija je prinesla »socialno naročilo«, pisatelji so morali tematično pri-spevati k izgradnji države, pri čemer je bilo vseeno, kakšno formo dajejo svojim spisom. Akcija, ki je tudi literaturo vpregla v petletko, je vodil kritik Auerbach (nedavno so ga zaprli in menda že ustrelili). Pri tem pa se je pokazalo, da se morajo pisatelji vrniti k »stari« formam Tolstaja, Dostojevskega in Čehova, če hočejo uspešno včlenjati v svoje delo zaukazano tematično. To je zaneslo v literaturo novo gibanje z geslom »Nazaj k Tolstoju«, ki je imelo od dne do dne vse pristavev. Že v prejšnjem obdobju so nekateri pisatelji oboževali in posnemali Tolstaja kot epičnega mojstra; tak je bil zlasti Fadajev. Poslej se je zanimanje za ruske klasike neugumno širilo in raslo. Solohov je spisal roman »Tihi Don« po vzorcu »Vojne in mira«. Gorkij je vzpodbujal Fedora Gladkova in druge, da naj pišejo po vzgledu ruskih realistov.

Gibanje ni ostalo omejeno samo na pisatelje. V vsej sovjetski Rusiji se je pojavilo splošno stremiljenje, da naj vsi spisi prejšnjih ruskih pisateljev postanejo dostopni vsemu narodu, samo njihove politične tendence naj odklanjajo in označujejo za nesprejemljive in zastarele. Tako je prišel tisti velik val vrnitve k klasičkom, ki traja še danes in ki je zapadni svet tolikanj presenetil.

V sami literaturi se je izvršil nadaljnji preobrat: Auerbachova akcija je potisnila vprašanje forme v ozadje. Pri »socialnem naročilu« je bila poglavito važna tendenca, ne pa forma. Toda vrnitev h klasičkom je čedalje bolj potiskala v ospredje problem forme in Buharin je lahko na kongresu l. 1934 napadal tiste, ki ne upoštevajo formalne lepote pesniških del. To pomeni: umetnost lahko živi in procvita tudi brez tendence. Buharin je še zagovarjal sociološki smisel stvaritev, vendar je priznal, da imajo »besede odločilen pomen v pesniški tvorbi.«

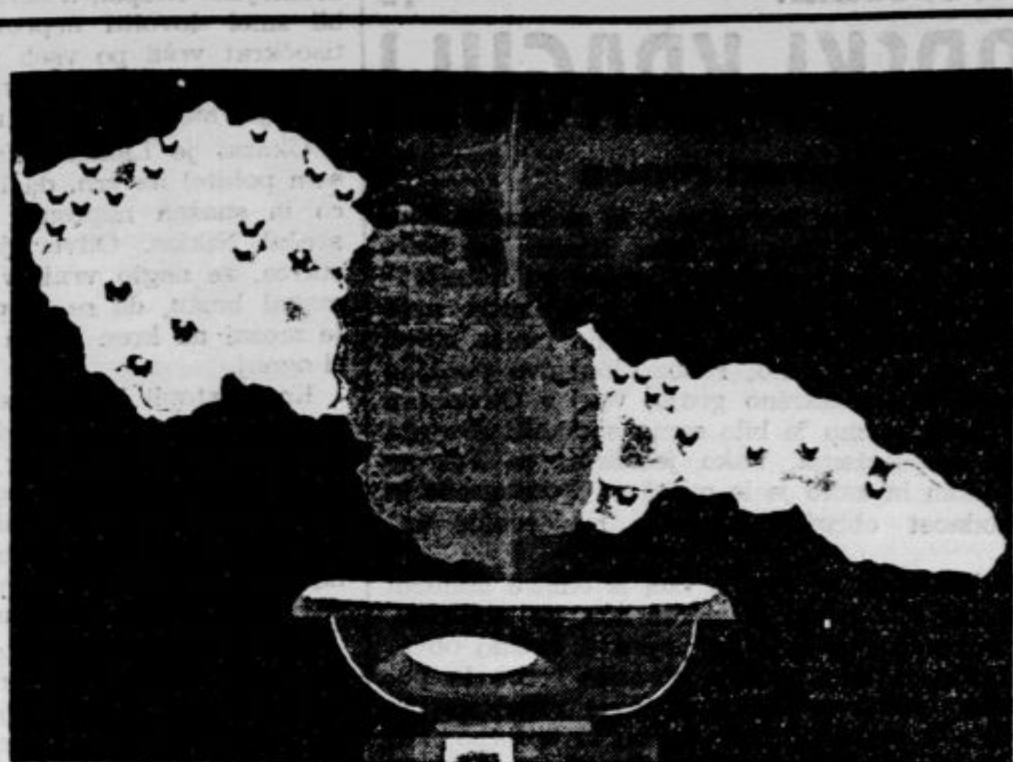
V teku dvajsetih let si je sovjetski razvoj počasi ustvaril nov nazor, ki v resnici pomeni vrnitev k — staremu. Posledica je, da se dandanes v »revolucionarno ustvarjeni državi« širijo v stotinah in tisočih »daj« ne samo dela ruskih mojstrov, marveč tudi vse klasikov svetovne literature. Letošnje ogromne Puškinove slavnosti v SSSR so bile samo posledica tega počasnega, a trdnega preobrata k individualistični in tradicionalni kulturi. Podobne pojave, kakor jih navaja češki pisec v literaturi, imamo tudi v ruski likovni umetnosti in glasbi. Ruska arhitektura se očito vrača h klasičizmu, rusko gledališče je že zdavnaj prenehalo z Majerholdovimi in drugimi eksperimenti. Tako se je ruska kultura začela stabilizirati na liniji zdrave sredine in zmernosti se v dobi, ko sovjetsko politiko pretresajo težki krči — posledica njene notranje neuravnovešenosti in zmede. — o.

Zapiski

»Življenje in svet« o Janku Kersniku. Ponedeljska številka našega tedenskega obzornika »Življenje in svet« bo delno posvečena spominu pisatelja Janka Kersnika, čigar 40 letnica smrti bo 28. julija t. l. Daljšo literarno sliko tega plodovitnega pisatelja je prispeval prof. Stanko Bunc. Kersnikov jezik označuje Ivan Koštilar, dr. Anton Debeljak pa piše o Kersnikovem odnosu do narodne obrambe. Razen teh člankov, ki zadostno osvetlujejo osebnost in delo našega velikega realista, izide v prihodnjem ZISU nadaljevanje Njgrentandrovih »Treh mušketirjev«, dalje proza Jožeta Krivca »Ob žetvi«, v rubriki iz literarnega sveta A. Debeljaka referat o Pavličevih »Narodnih pikanterijah« in sonet »Clotho, Lachesis, Atropos«, posvečen 60 letniku prof. Ivanu Koštilaru. Poročila o nekaterih knjigah in revijah. Praktične novice in druge rubrike zaključujejo obilno ilustrirano številko.

Uspeh Novčanove »Velee« v luči praške kritike. Nedavno smo zabeležili, da je na pobudo mladega režiserja Zvonimira Sinti-ča iz Ljubljane prišla Novčanova »Velee« na oder Ljubljanskega doma v praškem predmestju Pankrću. Dramo je v Sintičevi režiji uprizoril Delavski oder čeških gledaliških amaterjev. O uspehu uprizoritve je praško »Rudé právo« prineslo prav laskavo oceno, ki označuje dogodek kot manifesta-cijo za »kulturno ljudsko zvezo narodov Češkoslovanske in Jugoslavije poleg že utrjene državne zveze.« Pri premieri navzoči jugoslovanski študentje (Slovenci, Hrvati in Srbi) piše list, »in mladi režiser — vsi bodo lahko s ponosom pričali, kao navdušeno je pozdravilo praško delavstvo slovensko dramo. »Velee« nikakor ne pomeni zadnje besede slovenskih dramatikov. Vsa generacija Slovencev, ki študirajo v Pragi ali Parizu, bo gotovo premagala to etapo. Vendar se lahko s ponosom ozirajo v preteklost, ki jo predstavlja »Velee«. Sloveni, ki so mnogo tapeli. Če govorimo o tristoletnem suženstvu Čehov, moramo pomisliti, da so bili Slovenci zaslužni celih 600 let... A dolga stoletja tujega pritiska v slovenskem narodu niso zamorila hrepence-nja po svobodi. Na jugu nekdanje Avstrije so se Slovenci utrili kot stražarji svobode, človeškega dostojanstva in mira. Kulturno življenje je osredotočeno v Ljubljani, kjer izhajajo njihovi dnevniki, časopisi in knjige, imajo svoje Narodno gledališče in razvijajo vse vrste umetnosti in znanosti. Pisatelji kakor Ivan Cankar so svoje ime zasidrali daleč preko narodnih meja... Uspeh je bil velik, igralci so bili nagajani v navdušenim aplavzom na odprti sceni. Mladi režiser Sintič je bil takoj po prvem delanju priklizen na oder in delavci so mu priredili burne ovacije. Kakor piše »Rudé právo«, odhaja ansambel Delavskega gledališča »Velee« na daljšo turnejo. Gostovanja bodo združena z izjemnimi predavanji o Slo-venih, prireditelji pa so izdali tudi poseben letak, ki bo občinstvu na kratko po-ročal o našem kulturnem dejanju in nehanju. — Ob priliki praškega uspeha »Velee« se vzbuja želja, da bi to krepko kmečko dramo uprizorilo v dobri režiji naše Na-rodno gledališče.

Knjiga o vojnih taboriščih v letih 1914 do 1918. Osijski novinar Jose Defranček je pravkar izdal knjigo na 200 straneh »C. i. k. ratni logori 1914-1918«. V tem delu opisuje malo znano življenje v taboriščih, ki jih je avstrijska vlada ustanovila za pre-bivalstvo evakuiranih krajev. Pisce je kot otrok doživel strahote teh taborišč, pa nam pripoveduje najprej o svoji oči domovini Istri, nato pa o evakuaciji in o življenju v taboriščih. Lzrpo prikazuje njih organizacijo in upravo, uredb in ukaze, satrneljvo slika vse strašno življenje, akoni tri leta v teh človeških klavnicah, kjer so trumoma umirali otroci, slabotne žene in star-

Nikjer ne boste tako pristrčno sprejeti kot v češkoslovaški!

Tu se boste s lahkoto sporazumeli. Tu boste videli svetovno znana kopališča Karlovi vari, Marijane vari, Jahimovo, Luhačovice, Pstyan, Trenč, Toplice, ki jih Jugoslovani zelo radi posejajo. Poleg kopališč krasne zgodovinske spomenike, mnogokrat združene z zgodovino Jugoslavije. V mestih in na deželi udobni hoteli. Dobre podeželske ceste. Direktno železniške zveze s 50-60% popustom za Vas.

PRIDITE IN PRIHODNJE LETO SIGURNO ZOPET OBISCETE ČEŠKOSLOVAŠKO!

Informirajte se o prednostih in popustih za izomceze v Češkoslovaški pri potniškem biroju PUTNIK a. d., Beograd, pri WAGOON-LITS-COOK, AMERICAN EXPRESS Co. in pri vseh drugih potniških birojih.

ci od gladi, mraza in nesnage. Pisec je poleg tega zabeležil še nekatere interesantne spomine na leta v zaledju in opisal mornariški upor v Pulju. Knjiga je težak in obtožujoč dokument o onih dneh svetovne vojne, ko je cena človeškega življenja padla na ničlo. Knjiga stane din 30 in se naroča pri piscu, Osijski Reiznerova 55.

Dva letosnja češka jubileja. Med letosnjimi češkimi kulturnimi jubileji sta posebno pomembna dva: 17. septembra to 70 letnica pesnika Petra Bezruča, 17. decembra pa 150 letnica rojstva slovečega učenjaka — naravoslovca Jana Ev. Purkije. Kulturni krogi v republiki se že sedaj pripravljajo za proslavo teh dveh, po času in stroki tako oddaljenih reprezentantov čestva. Purkiove slavnosti bodo že v poletju v njegovem rojstnem kraju Libochovicah. Veliki fiziolog, ki je obogatil človeško znanje s tehni- mi izdelki o očesu, o živcih, o vzniku ja-jec, o t. zv. zarodkovem mehuruji i. t. d. je bil vnet priista češkega prepovednega gibanja in utemeljitelj češke prirodoslovne književnosti. — Ime Petra Bezruča (Vla-dimira Vaška) je dobro znano v slovenski kulturni javnosti; saj smo na prelomu naše narodne zgodovine dobili v prevodu Frana Albrehta in s pesnikovo posebno uvodno besedo slovensko izdajo izbora njegovih slovečih »šleskih pesmi«. Lahko bi celo govorili o nekem vplivu tega šleskega barda na slovensko liriko. 70 letnico Petra Bezru-ča bodo prav posejano slavili moravski in šleski Čehi. Vašek-Bezruč živi v Brnu. O Purkiju in Bezruču še priobčimo posebne članke.

Trgovsko-gospodarski leksikon je s 35. zvezkom dosegel geslo proračun in se pomaknil do gesla reekspedicija. Med obsejnim gesli tega zvezka so protest, provizija, račun, računanje z ulomki, računski izvedenci, računovodstvo v domačiji, razpoda-ja, razsodišče, sodna razveljavitev listin, rečni promet v Jugoslaviji i. t. d. Že ta ge-gla kažejo, v koliki meri ureztra dr. Nemov Trgovsko-gospodarski leksikon potrebam in zahtevam našega praktičnega življenja. Leksikon izdaja Umetniška propaganda v Lohi pri Zidanem mostu.

R. M. Rilkejevi »Brjefe an einen jungen Dichtere« ki so v izdaji Insel Buehe-rei znani tudi širšemu literarnemu občinstvu, so izšli skoraj sočasno v dveh prevodih. V češkem prevodu so ta pisma velikega nemškega pesnika objavili praški »Listy pro umeni a kritiku« (prevel Vladimir Ho-lan) v francosčini pa so pravkar izšli v po-sebni knjižni izdaji z naslovom »Lettres a un jeune poete«. Francoska izdaja, ki eta jo priredila Bernard Grasset in Rainer Bie-mel, je zlasti zanimiva zaradi izvrstnega uvoda iz peresa Bernarda Grasseta o Ril-kejevem stvarjalnem življenju. Odlični pa-riški založnik, ki je sam izdal ta prevod Ril-keja, je že ponovno pokazal svojo visoko li-terarno kulturo v uvedi v razne knjige od-nosno s samostojno knjigo »Remarques sur l'Action«. Komentar in založnik Ril-keja je tankočuten literarni teoretik, kakor jih je le malo med založniki.

RADIO

Sobota 17. julija

Ljubljana 12: Pester program s plošč. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spor-ed, obvestila. — 13:15: Plošče. — 14: Vre-menska napoved. — 18: Koncert tambu-raškega seksteta. — 18:40: Preudova raz-laga sanj (prof. E. Hrovat). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Beograd: jugoslovanska Akro-pola (dr. Miloslav Stojadinović). — 19:50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki

(dr. A. Kuhar). — 20:30: Prenos Rossini-jeve opere »Seviljski brivce« iz Rogškega Slatine. — 22: Čas, vreme, poročila, spo-red.

Nedelja, 18. julija

Ljubljana 8: Klavir štirinočno (gđni. Silva Hrašovec in Seifert Herta). — 9: Čas, poročila, spored. — 9:15: Verski govor (dr. Roman Tominec). — 9:30: Prenos cerkvene glasbe od vse. Petra v Ljubljani. — 10: Prenos koncerta iz Rogškega Slatine. — 11:30: Otroška ura (gđ. Manca Komanova). — 12: Plošče po željah. — 13: Čas, poročila, spo-red, obvestila. — 13:15: Koncert Akadem-skega pevskega kvinteta. — 17: Kmet. ura: Organizacija mlekarstva v Sloveniji (g. A. Obersne). — 17:30: Veselo popoldne: Fantie na vasi, sestre Stritarjeve in plošče. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Prirodne in kulturne po-sebnosti Jugoslavije (prof. B. Mijojevič). — 19:50: Večer ob tabornem ognju (idila iz skavtskega tabora). — 20:50: Pevski in klavirski koncert gđ. Vide in g. Marte Va-ljajlove. — 22: Čas, vreme, poročila, spo-red. — 22:15: Mandolinistični trio.

Beograd 17: Vojaska godba. — 18: Na-rodna glasba. — 19:50: Orkester. — 21: Opera »Ljubavni napoj«. — Zagreb 16:45: Plošče. — 20: Pevski koncert. — 20:30: Or-kester. — 21: Prenos iz Rima. — Praha 19:05: Godba na pihala. — 19:40: Lahka glasba. — 21: Orkestralni pevski in klavir-ski koncert. — 22:35: Plesna muzika. — Varšava 20: Lahka glasba s plošč. — 21: Prenos iz Rima. — Dunaj 12:15: Klasično pogmi. — 15: Brucknerjeva proslava. — 18:05: Plošče. — 19:35: Operetni večer. — 21:45: Plošče. — 22:30: Ples. — Berlin 19:20: Godalni kvartet in petje. — 20: Valčki in koračnice. — 22:30: Plesna mu-zika. — München 19: Nemške pesmi. — 20: Umetniški večer. — 20:50: Beneška noč na Bavarskem. — 22:30: Lahka in plesna mu-zika. — Stuttgart 19: Ura pestre glasbe. — 20: Prenos iz Münchena. — 21: Prenos opere iz Rima. — 23:30: Godba in ples. — 24: Nočni koncert.

Z Jesenic

— Zvočni krog Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob pol 9. uri zvečer v nedeljo pop. ob 3. uri samo ob slabem vre-menu vefleim »Ave Maria«. Med dodatki domač in Paramontov zvočni tednik. — Sledi »Ura skušnjav«.

MONTECATINI TERME

PRI FLORENCI (ITALIJA)

Svetovnoslovno termalno zdravilišče

za BOLEZNI NA LEDVICAH, OBEVESJU in NOTRANJI IZMENI.

Serijski od 1. aprila do 30. novembra.

200 hotelov raznih kategorij. — Veliki in moderni termalni zavodi.

BLATNE KOPEL.

Gledališki nastopi. — Sportne tekme. — Zabavne prireditve.

50% POPUST NA ŽELEZNICAH

Pojasnila daje: UFFICIO PROPAGANDA — MONTECATINI TERME in vsi uradi »PUTNIKA«.

Gledališče v Skopju

Slovenici imamo, žal, prav malo zvez z Južno Srbijo, vendar jih imamo s tamošnjim gledališčem več kakor n. pr. z beograjskim. Med tem ko se Beograd prav mo-alo ali nič ne zanima za slovensko gledališče, literatura in naše gledališče umetnike, je Skopje v tem pogledu pokazalo več inter-esa. Skoraj vsako sezono ima skopjsko gledališče na repertoarju kakšno slovensko dramo in tudi nekaj naših rojakov je tam stalno angažiranih.

Skopjsko gledališče spada brez dvoma med naša najodličnejša oblastna gledališča. Zgrajeno je bilo po zedinjenju čisto moder-no, ima velik in tehnično dobro opremljen oder, obilen fundus garderobe in drugih rekvizitov, materialno je od države dobro do-tirano in kar je glavno: deluje v mestu, ki ima nad 100.000 prebivalcev in ki čedalje bolj raste. Res da je prebivalstvo heteroge-no — v Skopju živi še precej pravih Tur-kov, ki še ne čutijo potrebe po gledališču — vendar je publike za dober teater dovolj, posebno ker živi in deluje v Skopju mno-go študentov, slušateljev filozofske fakul-tete. Skopje je tedaj čisto prirodni kulturni center našega juga in gledališče v njem eden najvažnejših prosvetnih zavodov.

Od države dobiva gledališče letno 1 mil-ijon 50.000 din. subvencije, povprečni inkaso pa je okoli 600.000 din. Ker goji pretežno dramo, se nam zdi ta vsota zadostna, saj imajo druga oblastna gledališča skoraj za polovico manj! Tako lepa subvencija omo-gača skopjskemu gledališču angažiranje večjega ansambla, s katerim se da, če se pravilno razdeli delo, solidno delati, kar je sila pomembno za obisk gledališč, kajti vsaka publika hoče in hodi gledat samo do-bre uprizoritve. Eden izmed mnogih vzro-kov krize naših gledališč so slabo naštiudi, rane in slabo opremljene predstave, ki se v naglici skrupajo samo da na koncu se-zone figurirajo v statistiki in da »predpo-stavljajo« (ki se ponavadi nič ne razumejo v gledališki umetnosti) vidijo — nekakšno delo, upravniki pa dobijo svoj plus v kon-duitu in napredku v svoji uradniški službi.

Skopjsko gledališče deluje na vsem ozemlju vardarske banovine. Jesenske in zimске mesece je vedno le v Skopju, red-no gostuje samo v Bitolju, poletne mesece pa nastopa po raznih krajih svoje banovi-ne. Ker se ansambel razdeli na 2. včasih celo na 3 skupine, obišče gledališče po 20 do 25 manjših mest in tako omogoča tudi tistim, ki imajo malo priložnosti videti te-ater, obisk dobrih predstav. To je nad vse pohvalna kulturna mislija, ki bi si jo lahko vzela za zgled tudi druga naša gledališča.

V Skopju deluje tudi nekaj Slovencev. Med njimi Vladimir Skrbinašek kot glavni režiser, Dušica Rajner in Milena Godina kot igralke, pravkar ter nekaj glavnih tehnične-ga personala: znani vlašjar Jos. mehanik Petelevšek, elektromehanik Herman itd. Za bodočo sezono je angažiran Maks Furijan, dolgoletni karakterni igralec mariborskega gledališča, ki je lani deloval na osješkem odru.

Vladimir Skrbinašek je postavil nekaj prav uspešnih režij in kreiral nekaj velikih vlog, ki jih je kritika nad vse pohvalno spreje-la. Med temi: »Ana Christie« (O'Neil), Nevih-

ta (Strindberg), Sv. Ivano (Shaw), Ljubzen pod brest (O'Neil), Lucrezia Borgia (V. Hugo), Ulogom (Križan), Gozdi (Ostrovski), Pygmalion (Shaw), Senzacionalen proces (Ed. Wer) i. dr.

Za bodočo sezono ima skopjska dra-ma v osnutku naslednje pisatelje: Brčić: Med štirimi stenami, Kranjc: Direktor Cam-pa, Kreft: Kreatura. Vsekakor je hvalje vred-no, da se skopjsko gledališče zanima tu-di za slovensko dramatik in daje tako do-bro vzgled drugim srbohrvatskim odrom, katerim je slovenski teater še neznan in tuji. Gledališče je vendar idealno sredstvo za medsebojno spoznavanje.

R. Pregarc

Vrnitev k ruskim klasikom

V praški »Piitomnost« z dne 7. ju-lija je izšel članek Bedřicha Pilca, ki prikazuje razvoj ruske literature in umetno-sti od najradikalnejšega futurizma do da-nasnjeje kulta klasikov. Ta razvoj ne ka-rakterizira samo posebnih ruskih razmer, marveč kaže hkrati, kako sleherno revolu-cionarno nihanje preide pri slej iz skrajnosti v zmerno sredino. To velja zlasti za kulturno življenje, v katerem ne more nobena revolucija ustvariti več genialnih tvorcev, kakor jih da narava in omogočajo razmere. Nič ne more nadomestiti osebnih nadarjenosti in individualne svobode.

Pile pripoveduje najprej o futurističnem uporu zoper kulturne tradicije. Futuristi so se prvi oprijeli revolucijskih gesel in so pi-sali, da revolucija ni združljiva s starimi umetnostnimi formami. Držali so se Ba-kujinovnega gesla, da je sužitek uničevanja stvarjalni užitek. »Literatura tega obdobja z VI. Majakovskim na čelu je s slastjo za-nikavala vse, kar je bilo ustvarjeno pred fu-turizmom.«

Toda futuristi in imaginisti so se temeljito motili, ko so mislili, da široke množice (in pravili so, da so le-te nosilce revo-lucije in predmet družbene preobrazbe) odobravajo njihovo kričavo »umetnost«. Čez nekaj let se je jela ojačevati organizac-ija »proletkulta«, ki je imela pred oči drugačne smotre in oblike. Vodil jo je marksistični ideolog Bogdanov. Ti ljudje so rekli, da si mora Rusija ustvariti posebno »proletarsko kulturo«, ki ne bo imela nič skupnega s predhodniki, marveč bo dobila specifično proletarsko značaj. Tudi ta sku-pina je odklanjala tradicijo in klasike, prav kakor futuristi. Ni pa priznavala, da bi bi-le futuristične in podobne modernistične forme izraz proletarske umetnosti. V svo-jem razvoju se je močno približala simbo-lizmu in skoraj nehoti navezala na stare romantike.

Zoper razvoj »proletkulta« je prvi po-vzignil svoj glas Lunacarski, ki je bil za to, da se sovjetski pisatelji uče pri »me-ščanskih« predhodnikih, kako je treba pi-sati. Trocki je takisto odklanjal proletar-sko literaturo ali kulturo, češ, da nepravil-no »utesnjuje kulturo bodočnosti v ozke meje sodobnega razvoja.« Lenin, ki ni ni-kdar maral nove »revolucijske« literature in je v najbolj vročih letih revolucije pre-biral Tolstaja, je prav tako odklonil »bogda-novizem«, ker je videl, da je stremiljenje po novi proletarski literaturi brezuspešno.

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULJ

Gusarski roman

Moral sem tukaj sam izdati meč in se braniti. Nobena druga izhoda ni bilo. Nisem ga hotel ubiti, Noll, Bog mi je priča — nisem ga hotel!

Oliver se je brez besede obrnil k jedilniku, nallil vode v kovinasto skledico in še vedno molče stopil k bratu, da bi mu izmislil rano. Lionelovo poročilo je onemogočalo vsakršno grajo, vsaj z Oliverjeve strani. Treba se mu je bilo samo spomniti svojega lastnega razpoloženja, kako je dirjal za Petrom Godolphinom in kako je le misel na Rozamundo in na prihodnost obrzala njegove maščevalne namene.

Ko je bila rana izmita, je vzel iz omare namizni prt, odrezal z bodalom primeren kos, ga razpukal, položil pukanico na rano in napravil križno obvezo — rezilo je bilo namreč obrsnilo rebra in počez predrl prsno mišičevje. Lanene nitke naj bi pripomogle k stitju krvi. Ročno in spretno, kakor se je bil naučil na svojih pohodih, je ovil vso reč s čvrstim povojem. Ko je bilo to storjeno, je odprl okno in izlil krvavo vodo venkaj. Ostanke prta in vsa ostala dokazila so romala v kamin. Tudi pred Niklasovimi očmi je bilo treba zabrisati vsako sled. Zvestosti starega služabnika je sicer

neomejeno zaupal, a stvar je bila prenesna, da bi si bil smel dovoliti neprevidezost. Naj se je dvoboj tisočkrat vršil po vseh pravilih, Lionelov strah je bil še več kot upravičen. Pred postavo je veljalo dejanje, storjeno tako na skrivnem, za umor.

Ukazal je Lionelu, naj si spet ogrne plašč, in sam pohitel na vrh, da bi mu prinesel oprano srajco in sušen naprsnik. Ob znožju stopnic ga je srečal Niklas. Oliver je našel izgovor, odpravil starca, se naglo vrnil v obednico in previdno pomagal bratu, da se je preoblekel. Krvava oblačila je zrezal na kose in jih takisto vrgel v plapolajoči ogenj.

Ko je stopil Niklas čez nekaj minut v obednico, sta brata že zložno sedela za mizo. Lionel je kazal vratom hrbet, in Oliver je z zadržilom, da ga ne preturbujeta, zadržal slugo na pragu. Niklas se je umaknil, in brata sta bila spet sama.

Lionel je le malo jedel, a žejen je bil zelo in bi bil popil vse zavrelo vino, če mu ne bi bil sir Oliver ubranil, češ, da bi utegnil dobiti mizico.

Med skopo večerjo sta ves čas molčala: nazadnje je sir Oliver vstal in s počasnimi, tehtnimi koraki, ki so pričali o njegovem razpoloženju, stopil k kaminu. Vzel je nekaj polen ter jih vrgel na ogenj. Nato je vzel z visokega kaminskega napušča pipo in svinčeno tobačnico, natlačil glavico in s kratkimi kileščami podžgal žareč ogel k zelišču. Zdal se je spet obrnil k mizi, se sklonil k bratu in vendar že pretrgal težki molk.

»Zaradi česa sta se spela?« je osorno vprašal.

Lionel je pogledal kvišku in se zadržal. Raztreseno je gnetel drobtinico kruha med palcem in kazalcem. »Saj ne vem,« je zajecjal.

»Lionel, to ni resnica.«

»Kako?«

»To ni resnica. S takšnim odgovorom se ne dam odpraviti. Prejle si sam rekel, da si ga posvaril, naj ti ne hodi na pot. Kakšno pot si imel v mislih?«

Lionel je oprijel komolce na mizo in skril glavo med dlanimi. Oslabljen od izgube krvi in tudi duševno stert, ni imel več moči, da bi bil odrekel iz povedi, ki jo je terjati brat. Da, upal je, da najde s tem, če vse odkrito pove, pri sinu Oliverju zavetje in pomoč.

»Tista ženska v Malparsu je vsega kriva,« je zastokal. »Imel sem jo za čisto drugačno; norec sem bil. Mislim sem...« glas se mu je zataknil in ihtiljal ga je stresel... »mislim sem, da me ljubi. Hotel sem jo vzeti za ženo, bogme da!«

Sir Oliver je sam pri sebi tiho zaklel.

»Imel sem jo za čisto in dobro in...« Spet se mu je zataknilo. »In vendar, kako bi jo smel zdaj obtoževati? Saj nik ne more za to. Ta smrtni pes, ta Godolphin, jo je pokvaril. Dokler ni on stopil med naju, je bilo vse dobro, potem pa...«

»Razumem,« je mirno rekel sir Oliver. »Če ti je povedal o tej vlačugi resnico, si mu vsaj za to dolžnik. Zmerom sem se pripravljati, fant, da bi te posvaril, ali... nemara sem bil prešibke volje.«

»Ne, saj ni bilo tako; saj ni ona kriva.«

»Jaz pa pravim, da je. In če jaz trdim kaj takega...

ga, mi lahko verjameš, Lionel. Brez pravičnega vzroka se ne dotaknem slovesa nobene ženske, zanesi se na to.«

Lionel je zastregel bratu v oči. »Oh, moj Bog, sam več ne vem, kaj naj mislim. Kakor vetrnico me suče sem ter tja.«

»Opusti vsak dvom,« je srčito rekel sir Oliver. Nato se je namuznil. »To je bila torej skrivna zabava čednostnega plemiča Petra. Prekleta hinavščina! Z nobenim greznilom ne izmeriš te brezdanje globine.« Ob spominu na vse, kar je bil Peter govorič o Ralphu Tressilianu, in na to, kako se je bil delal srmežljivega svetnika, se je na vse grlo zasmejal. Zdalj mu je pa sapa zastala. Ali ona ve? je v skrb vprašal. »Ali ženska kaj ve? Ali sluti, da je bila tvoja roka vmes?«

»Bojim se, da,« je brat odvrnil. »Ko mi je nocoj pokazala vrata, sem ji rekel, da takoj poiščem Godolphina in z njim poravnam račun. Ravno v Godolphin Court sem bil namenjen, ko sem v parku naletel nanj.«

»Torej se mi iznova lažeš, Lionel. Prej si trdil, da te je on napadel.«

»Saj me tudi je,« se je zarekel Lionel. »Ni mi dal časa, da bi bil izpregovoril besedico. Sikoč je s konja in renče kakor hudoben pes udaril name. Oh, prav tako je hlepel po boju kakor jaz —«

»Ženska v Malparsu torej ve o stvari,« je mračno rekel sir Oliver, »in če kaj izklepetá...«

»Tega ne bo storila,« je zaklical brat. »Zaradi svojega slovesa se ne bo upala.«

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Danes zvečer

na razpisu počeno jagnje, katero bo po zmerni ceni na razpisu na vrhu goštilne »DERENDA«, Ljubljana, Rimski cesta št. 4. Jagnje vina! Dnevno tako pivo!

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kleparske

pomočnike izvajane za stavbna dela in 3 vejena, sprejme takoj Franjo Dolžan, Celje, 1930-1

Industrijsko

podjetje sicer popolno korespondentko za slovenski, hrvaški in nemški jezik. Z roko pisane ponudbe s navedbo dosedanjih praks in zahtev plače na področju Jutra Maribor pod št. 336, 1930-3

Pekovskega

pomočnika mladega sprejem takoj. Gantar Ivan, pekarna, Senčur 63 pri Kranju, 1930-1

2 perfektni

prodajalki prikupnega nastopa, mešana stroke, popolnoma izurjene v galanteriji, 24 do 30 let, sprejem takoj ali pozneje. Ponudbe s referencami in sliko na naslov: Peteline, Ljubljana, 1930-1

Pletilje rokavic

s stroji št. 7 in 8 iščemo za izdelavo rokavic doma. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Rokavice«, 1732-4

Brivskega

pomočnika dobrega delavca, sprejem takoj. Javiti se osebno v brivski v hotelu »Union«, Kranj, 1621-1

Službe išče

Vrha beseda 60 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Trg. pomočnica

verzilirana v specij. in manufakturni stroki, z vedno novimi praksi, išče mesta. — Cenj. dopne na ogel. odd. Jutra pod šifro »Vestna in skromna«, 1930-3

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

53

»Za menoj!« ukaže stric. Čvrsto stopa po globokem snegu. Vsi radovedni smo, kaj bo, in vsi ponosni na takega, v bojih prekaljenega mišjega junaka. »Z vermicami se zvežemo«, nam pojasni, »to je edino, kar moremo storiti!« Kmalu se približamo dvorcu kralja Storzislava III., ki stoji v notranjinski starega hrasta.

Slovenec

ki je prostovoljno odpovedal službo, vztrajen, vešč državnega in nemškega jezika, sposoben tehnični risar, vajen poslov v stavbnih in drugih uradih ter pisarniških in stavbnih del, kakor tudi vodstva podjetja in reklamacijskih postopkov v državnih uradih, star 31 let, vešč samostojnega poslovanja, išče v zdravem slavnem ali industrijskem podjetju odgovarjajoče mesto. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Zaupano mesto«, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Naslove malih oglasov pošiljamo samo onim, ki pošljejo znamke za 3 din.

Vajenci(ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trg. vajenca

sprejem za špecijirsko stroko s primerno količino predizobražbo. Naslov vseh poslovalnicah Jutra, 1930-3-4

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ponavljalni tečaj

za srednjekolce s ponavljalnimi izpiti se vrši pri prof. dr. J. Rotmanu, Ljubljana, Blatovska c. 3. Prijave do 30. VII. od 11-12 ure. Cene zmerno, uspeh jamčen, 229-4

Popravni izpiti

Absolvirana filozofska matematika, pripravila za popravni izpit. Naslov vseh poslovalnicah Jutra pod šifro »Uspeh«, 1930-3-4

Sivalni stroj

pogreznjiv, nemški fabrikat, z okroglim čolnikom, kateri tudi štika, poceni na prodaj. Nova trgovina, Tyrševa 30, 1930-4-9

Pozor mesarji!

Ugodno prodam dobro ohranjeno »Volf« stroj za rezanje mesa, kompl. in elektromotor 330 Volt 3 in pol K3, kompl. s zaganjačem, tipa Siemens Schuckert. — Vprašati: Stari trg 24, prtlj. 1937-3-9

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Resasti foksterier

psitka, je mlá, Najdite naj jo odda v Gledališki ulici 3, pri vratarju, 1930-3-7

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Tovarni avtomobili

G. M. C. in Chevrolet 3-5 ton nosilnosti, Saurer avtomobila 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju, prode Avtomontaža d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 34, 1930-3

Gospodo!
Vi jst ne poznate naše patentirane **Triumph** **PETROL GAS KUHALO**
to je kuhalo peče, priži i grje bez dima, vode i mirisa, bez filaja i pumpe i bez priključka na dimovod

Potrošnja goriva na sat samo za 70 para
Cijena: Din 325-
Upite i narudžbe na Ojčeku ljevaonica željeza i tvornicu strojeva d.d. Osijek

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva lokala

na zelo prometnem kraju — oddam takoj v najem. Večji in srednji priprave na vasko obrt. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 1930-19

Reprezentativen

trgovski lokal v neposredni bližini glavne pošte, oddam proti primeren, odgovorni ugledni trgovci. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod šifro »Strogi center Ljubljane«, 1937-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večje število parcel

kompleksov posestov, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš ter vil ima naprodaj gradben. strokov. izobražen posredovalec Kuznec Ludvik, Cesta 29, oktobra 6. Telefon 37-38. Pooblaščen graditelj in sodni cenilci za nasvete, brezplačno na razpolago, 60-30

Posestvo

s dohodkov posestvom, vrtom cca 3000 kv. m zemljišča, v Ljubljani, ugodno prodam. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Priročnost«, 1930-30

Veliko vilo

v Ljubljani, vredno pol milijona, prodam za 430.000 Din. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Donosna in zdrava«, 1930-30

Zago

veneceljanka, na električni pogon, oddam v najem. — Suha 21, p. Skofja Loka, 1930-3-7

Zago

veneceljanka, na električni pogon, oddam v najem. — Suha 21, p. Skofja Loka, 1930-3-7

Zago

veneceljanka, na električni pogon, oddam v najem. — Suha 21, p. Skofja Loka, 1930-3-7

Zago

veneceljanka, na električni pogon, oddam v najem. — Suha 21, p. Skofja Loka, 1930-3-7

Zago

veneceljanka, na električni pogon, oddam v najem. — Suha 21, p. Skofja Loka, 1930-3-7

OTVORITEV RAZSTAVE!

OGLEJTE SI NAŠO STALNO RAZSTAVO V NOVIH, NAJ-MODERNEJE UREJENIH PROSTORIH. PREPRICAJTE SE O KVALITETI NAŠIH JEDILNIC, SPALNIC, GOSPOSKIH SOB, KUHINJ I. T. D.

ERMAN & ARHAR

TOVARNA IN SKLADISCA TIK ZADNJE TRAMVAJSKE POSTAJE V ST. VIDU TELEFON ST. VID 16

SOLEA milo in krema
se dopolnjujeta!

SOLEA milo in krema se dopolnjujeta!

Lepo vilo na Bledu

prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 17308-30

Stavbišča

za strnjene sisteme v bližini banke uprave, ugodno na prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 1930-30

Hiša z vrtom

na prometnem kraju pred pokopališčem na Viču, prodam. Gostilničarjem, trgovcem, mesarjem, vrtnarjem ali drugim obrtnikom se nudi ugodna prilika za nakup. Kuznec, Tomaževič, St. 72, 1930-30

Gostilno in

posestvo jako ugodno oddam. Informacije Koprive, Grosuplje, 1930-30

Lepe stavbene

parcele v Celju v bližini hriba sv. Jožefa, ugodno naprodaj. Vprašati pri Faninger, Celje, Glavni trg 8, 1937-20

Novo hišo

dvostanovanjsko v Ljubljani, Strojice št. 101, ugodno prodam, 1937-30

Razno

listar in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceno **PRESKER**, Sv. Petra cesta 14, 1930-30

Buret

listar in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceno **PRESKER**, Sv. Petra cesta 14, 1930-30

Buret

listar in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceno **PRESKER**, Sv. Petra cesta 14, 1930-30

Buret